

УГ ЗОРИЛГОНУУДНАЙ ЭЛИ ТОДО, ЖАЛЛАХАЛ ХЭРЭГТЭЙ, НҮХЭДҮҮД!

БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТҮЙ

38-дахи жилдэ ирэнэ

БУРЯТ УНЭН

ПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соедэй орган

№ 278 (9725)

1961 оной ноябриин 22, среда

Сэн 2 мүнгэн

БЭЭДЫН ДЕЛЕГАТ
ХӨӨРЭНЭ

ХАРАА ТҮСЭБНАЙ ТОДО,

ХАРГЫ ЗАМНАЙ ЭЛИ

Мунизм байгуулагша-
хүхэтэ сьездын хүдэлмэ-
баадалсажа байхадаа
гөө ой ухаанда тодор-
дээрэлхэ үгөөр дамжуу-
гөөр холбон хэлэхэнэ
байна.

а балшар наһандаа
эй долоон жэлэй хур-
да хуража байхадаа,
айнгаа үзэхсэлэн най-
заара, халюурма но-
й үргэн уужам талаар,
нугаар, орёл үндэр
нуудаар хаа ганса сэн-
ладан ябахдаа, нота-
ла гоё байхан байгаа-
харахдаа, «хэзээ хүнэй
хүржэ, өөрөөрөө гэр-
гэрон нотагайгаа бая-
арад зоной аша туһада
эхэ хаба шадалтай бо-
бэлэйб» гэнэн хүсэл бо-
абтагша нэм...

скада, партиин ХХII
дэ байхадаа эгээл нимэ
баясхангаар зүрхэ
ани билтаран байгаа
Манай арадай ажахын
е халбарид асари ехэ
итануудай туйлагдан
Н. С. Хрущевой элдэ-
нагнажа байхадаа, агуу-
радайнгаа, түрэл пар-
да түлөө омогорхохо,
прэлтэнэй уг зорилго
нимэ дүтүүлэлсэхын
улам абьяастайгаар
наха эрмэлзэлгэ, эршэ
лэн бадаара.

ет арад нимэ ехэ ам-
нуудые бэлэхэнээр туй-
лэш даа. Манай арадай
хэды ехэ бэрхшээлнүүд
моо гэсшэб. Тэдэниие
а гарахын тула манай
эр, аха үетэн ленинскэ
инсээн мэргэн хүтэлбэ-
ро революцида илажа,
дахин тохёолдоһон шу-
лайе дабажа гараа. Ми-
үетэн—хорёод онойшые
а халуун хүйтэниие яһа-
һэн байха юм. Теэд тэ-
хуйх дурдаашые ялай.
т хүн бүхэн оронойгоо
е хайса мэдэхэ.

УХЫ ХҮСЭ ШАДАЛАА ЗОРЮУЛАН...

хүн түрэлтэнэй түрүү
бодолтоной анхарал хан-
гын, суранзан мэтээр
а зүрхын татаһан ехэ
даанда манайнык рес-
сын түлөөлгүшэд хабаа-
ла. Тэрэ түүхэтэ үдэр-
э бүрн нэгэшые юмэ
дуй дууһан ойлгожо, ха-
а абаха хүсэлтэнүүд
Бурят ороной хоёр
дүгшэдэй хоорондо нэгэ
хөөрлэдөөн болобо ха.
Тэмдэглэжэ, бинэжэ
Нютагаа бусахадан
эх хуралдаан тухайгаа,
хөөржэ угыш гэжэ
лшн хандахал, — гэжэ
Клавдия Ивановна Ярууны
дэатар Н. М. Виногра-
д хэлэхэдэнэ:

ИПЕЦК-ОБЛАСТЬ Добрянско району «Петровский» сов-
хоздоринд мал ажал хүгжөөлгэдэ ехэ анхарал табиа-
най эрхм гайхшан Николай Фролов энэ жил ехэ
туһала, 2500 гахай тэрэ шахаа, жэлэйгээ уйда урид-
дүргэбэ. Зураг дээрэ, сохолой ветеринарна Фельдшер
Матей (зүүн гар тээхнэ) Н. Фролов хөөрлэдэ байна.
ТАСС-эй фотохроник,

Минни, юрын бурят эхэнэ-
рэй хуби заяан минни үеын
хэдэ миллион совет эхэнэр-
нүүдэй хуби заяантай адли-
шуу байна. Юрөөгэй долоон
жэлэй хургуули дүүргэнээр
хамтын ажалда хабаадалса-
жа эхилээ нэм. Колхозойнгоо
правленидэ тоо бүридхэгшөөр
ажаллажа байтараа, 1950 он-
до хүндэ хүшэр үбэлжэлгын
үедэ өөрөөрөө дураар хонин
ажалда ороо хүм. Тэрэ гэ-
нээр II жэл болооб. Энэ үе
соо олон юмэ үзэгдөө. Зарим
ган гасуур жэлдэ үбнэ тэжээ-
лээр дутагдажа, хонин мал үр-
гүүлжэ, зүдэрөөдшые үзэгдэ-
һэн байха. Хонин маллаа тобир
тарганаар ондо оруулжа, гар-
за хоролтогуйгөөр түлжүүлжэ,
амжалттай байнаар үнгэр-
һэн жэлүүдшые олон. Илан-
гаяа партиин ЦК-гэй сентяб-
рийн (1953 он) түүхэтэ Пле-
нумнээ хойшо хүдөө ажахын
бүхы халбаринууд хурдан
түргэнөөр хүгжөөлгөжэ эхилээ.
Манай колхоздошые һүүлэй
7—8 жэлэй туршада нийт-
мнай адууһа мал, илангаяа
хонин һүрэг улам олошоржо,
ашаг шэмэнь эрид дээшлэжэ
байна. Мүнөө манай колхоз
41.500 хонитой юм.

КПСС-эй ЦК-гэй январин
Пленумэй шийдхэбэринуудтэ
харюу болгон, манай отарын
хониншод 1960 ондо 100 эхэ
хонин бүрийнөө 140 хурьга
абаха уялга абайхан юм. Энэ-
мнай шангахан уялга байгаа.
Тэрэнээ бодото дээрэнэ бэ-
лүүлхын тула ажаллаа шэнэ
гүримаар эмхидхэжэ, үсэд
шангаар ажаллаабди. Манай
отарынхид зундаа хонидоо
хайнаар адуулжа, таргалуул-
жа абаа нэн. Уһалуури бэл-
шэри хоёршые зүбөөр эмхид-
хэжэ, зохистой хайнаар адуу-
лаад байхада, хониднай нил-
лээд хайжараа. Зунай һүүл
багаар тэдэнээ 20—25 хонго
соо бүлгынэе искуственна
аргаар үржүүлэбди. Би-
өрөө, сугтаа хүдэлдэг нүхэд
техник-үржүүлэгшын

мэргэжэл хайн шудаланхай.
Үбэлэй шэмэрүүн хүйтэндэ
хониднай тусхай рационоор
үбнэ ногоо, голоомо, орооно
таряанай зүйл эдинэ. Бидэ
хонидоо гол түлэб үбэлэй на-
рануудта хурьгалуулдаг бай-
набди. Зун, намартаа өөһө-
дүнгөө хүсөөр бэлэдхэнэ 500
центнер үбнэн, 50 тонно силос-
най аймаар арьбан, шанар-
тайшые байшоо.

Түл абалгада илангаяа хай-
наар бэлдэхэ хэрэгтэй. Бидэ-
нэр үшөө урин дулаан байха-
да хашаагаа хайса дулаал-
жа, таһалгануудые хэжэ,
хаалта хамжаа олоор түхээр-
жэ абадагбди. Мүн бардам
хүрэхэ үбнэ тэжээлшые зөөг-
дөжэ абтаа.

Тэрэ жэл нимэ бэлдхэлтэй
байжа, 770 хонинхоо 1159
хурьга абайхан гэхэ гү, али
зуун эхэ хонин бүрийнөө 151
хурьга абажа, уялгаа нэрэ-
тэй солотойгоор дүүргэнэн
байнабди.

Мүнөө үедэ манай отарын
хониншод, хамтадаа 5 хүн
ажахын тоосондо оронхой.
Отарадманай мянган эхэ хо-
нин, 400 түлгэд тоологдоно.
Энэ үбэлжэлгыс түгсэ бэлдэ-
хэлтэйгээр угтанхайбди. Ур-
да жэлүүдэйнгээ дүй дүршэ-
лые хэрэглэн, ажалдаа эрхим
амжалта туйлахын түлөө
тэмсэбди. Партиингаа түү-
хэтэ ХХII сьезд дээрэ абта-
лан Программые бодото дээр-
нэ бэслүүлхын түлөө бүгдэ-
дэ арадай социалис мурь-
сөөндэ оролсон. Эршээ улам
шангадхал ажалланабди.

КПСС-эй ХХII сьезддэ ха-
баадалсаһандаа омогорхоно.
Хизаарлашагүй этигэл найда-
хы үзүүлэн нүхэдтөө баяр
хүргэнэб. Намбаа забдаараа
колхозойнгоо бригада, фер-
мнүүд дээрүүр ябажа, зон
нүхэдтөө сьездын ажал тухай,
тэрэнэй түүхэтэ шийдхэбэ-
ринүүдые тайлбарилан ойлгуул-
жа үгэнэб.

Б. Батуева, Сэлэнгын
Карл Марксын нэрэмжэтэ
колхозой хониншод, КПСС-
эй ХХII сьездын делегат

ХҮСЭЛДЭГ ЛЭ ХЭРЭГҮҮДНАЙ

Алтан далай дээрэ
хүн боложо түрэн
саһаа хойшо яһада
юмэ үзөөшөө, хараа-
шыб гэжэ энэ бодотой
ханажа ябаа бэлэй.
Зүгөөр энэ наһан соогоо
нимэ гайхамшагта, хайн
хайхан юмэ дуулахад,
дуулаһаа гадна, үзэ-
жэшые, харажэшые бо-
лохоб гэжэ ой ухаанда-
мни ороогүй ябаа.

Урда сагай харанхы
барга байдалай хамха-
ран унажа, түрэл нота-
тагтам тогтон бэхжэһэн
социалис ёһоной ажа-
байдалай урагшаа дий-
наһан агуухэ алха-
мудые хоёр нүдөөрөө
хаража яһаһан намда
түрэл партииннай ХХII
сьездын баталан абайхан
Программын гайхамшаг-
та үгэнүүдэй бүрин бае-
лүүлдэхэ байһандан

этигэнэбди. Тийн арад
түмэнэйнгөө нимэ ехэ
хэрэг бүтээжэ байхада
минн лэ этигэдэ, най-
даад һуужа шадагдаха-
гүйнэ адита.
Би 23 жэлэй турша-
да нийтын мал ажал
дээрэ хүдэлжэ ябанаб.
Зүгөөр коммунизмын га-
ралтэ хайхан сагыс дү-
тэлүүлхэ, тэрэндэ
өөрынгөө хубитые оруу-
лагдажа, үшөөшые олон
жэлдэ ажаллажа ябаха
дурам хүрэнэ.

Энэ жэлдэ харууһал-
жа байһан үнөөн бүри-
нөө 1800 литр һу һаа-
хай гэнэн социалис уял-
га абайхан хүм. Теэд
совхозойнгоо бүхы мал-
шадтай хамта КПСС-эй
ХХII сьездын урдахы
ажалай вахтада жасган,

БАЯРЛАНГУЙ ЯАХАБ!

Цыден-Ешэ Раднаев сов-
хоздоо олохон жэлдэ мал
адуулагшаар хүдэлжэ яба-
наар. Энэ үе соо ган гасуур
жэлдэ үбнэ тэжээлэй дутамаг-
һаа боложо, үхэр малайнгаа
үхэжэ, үргүүлжэ байхышые
үзөө. Мүн садхалан тэнюун
жэлдэ адууһа малайнгаа то-
бир тарган, ашаг шэмэ ехэтэй
байхыс хаража, оло дахин
басгашые.

Теэд байгша онойхидоол
хээдэшые нимэ баяртай хү-
юун, омог дорюунаар үбэл-
жэлгыс угтананаа һанангай
ёһотой. Үнэхөөрөө тэрэ мал-
шан совхозойнгоо бүхы ажал-
шадтай хамта түрэл партиин-
гаа ХХII сьездын хүндэллээ
дэлгэрһэн мурьсөөндэ эдбхи-
тэйгээр оролсожо, эрхим ам-
жалта туйлаа бшуу. Энэмнай
өөрынгөө нүхэр Балдама Дор-
жикватай 100 гаран буруу ха-
ража, август, сентябрь нара-
нуудта тус бүринь шэгнүүрые
65 килограммаар гэхэ гү, али
сүүдхэдэ дунда зэргээр 1000
граммаар нэмэжэ шалаа.
Мүн ноябрь нарадашые буруу-
нуудайнгаа булшан мяхыс хү-
сөөжөл байнхай.

— Манай сүлөөтэ Совет
орондо жаргалта хайхан ком-
мунизм байгуулаха гэнэн түрэл
партииннай зорилгонуудые ар-
жытар харууһан гэрэл-толи
болохо Программатый танил-
сахдаа, зориг дээрээ зориг
нэмэжэ, хүсэн дээрээ хүсэ
олоһондол болодоо. Үглөө-
гүүр бүхэндэ буруунуудаа
бэлшээрдинэ туужа гараха-
даа, эдэлүүлхэдэ тэдэнээ
бүрил түргэн таргалуулха хү-
сэл түрэнэ, — гэжэ энэ мал-
шан хөөрэнэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ Цыден-Ешэ
Раднаев малнуудаа тарг-
лэнкын һуурида элбэг гэжээл
дээрэ шадмар бэрхээр бэл-
сэжэ, саг сагтан уһалаад,
даһна, орооно тарянай зүйл
нэмэжэ эдюулэ. Ноябрь, де-
кабрь соо буруу бүхэнэй шэг-
нүүрыс сүүдхэдэ 800—900
граммһаа доошо бэшээр нэ-
мээхэб гэжэ найдууланхай.
Тийгэжэ Бичурын совхозой 2-
дохы отделениин бэрхэ мал-
шан алдарт партиингаа үдэр
бүрин анхарал оролдогтодо
бодото ажаллаараа харюусана.

Д. Тогошнев.

залга ехэ хонирхууһан бай-
гаа. Партиин ХХII сьездын
делегатууд—уран зохиолдо-
той ороной суута хүнүүд, мүн
лэ делегалууд уулзаа юм бай-
на. Уран зохиолдоо уншаг-
шад хоерой ёһото хайндэг бо-
лоо. Элитэ ехэ уран зохиол-
шод—оюун бэлитгэн, уран
хурдан гуурхатан И. Абшид-
зе, Г. Марков, П. Бровка,
Р. Гамзатов, А. Твардовский
болон бусад, мүргүй олон хүн
энэ дэбэртэнь бэшээтэй. Ле-
нинскэ шангай лауреат, ком-
позитор В. Соловьев-Седой
шые бии. Баатарлаг ажалла-
раа орон нотагаа суурхуул-
һан, олон юмэ хараһан үзэ-
һэн, ехэ юмэ хэһэн бүтэһэн,
үшөө ехэ юмэ бүтээхэ зо-
нууд эндэ сугларгаа бшуу.
Поздүүд шүлгөө уһааа,
уран зохиолдоо хэжэ байһан
ажал тухайдаа хөөржэ үгөө.
Һүүлдэнэ концерт болоо. Ехэ
хонин уулзалга болоо гэжэ
нүхэр Филиппова хөөрөбэ.

— Зай, Клавдия Ивановна,
һониннээ хөөрш, — гэжэ га-
заашые, гэххүүр дээршые —
хаа хаанагүй нүхэдны һура-
на.

Өөрын хүдэлжэ байһан
термическэ отделениин хүдэл-
мэришэд энэ талаар барьса-
таа хэбэртэй. Сүлөөтэйл саг-
таа мастераа хөөрүүлхэ арга-
тай бшуу.

— Шинингээ энэ ехэ ху-
ралдаанда байхада бидэнэр-
шын баһал хайнаар хүдэлхэ
гэхэ оролдообди, — гэжэ нү-
хэдны хэлэнэ. Үнэхөөрөөшье
октябрь нарын түсэб үлүү-
лэн дүүргэб. Октябрь нара
соо 100 тонно колбасагай
зүйл түсэбөө гадуур үгөө.
Бүтээн гаргадаг продукциян

гаа эрхим шапарай түлөө
тэмсэбэ.

— Хэр олон эхэнэрнүүд
сьезддэ байдаг юм. Тэрэ ху-
ралдаанай боллогои ордон
хэр гоё юм гэхэ мэтээр хамта
хүдэлдэг нүхэдны — Люба
Устинова, Маша Прохорова
болон бусад наһан наһан
асууна. Хамаг юмэ мэдэхэ
хүсэлтэнэй ябадаг эдэ хоёр
басагад хойулан хуража бай-
даг. Нэгэнини 10-дахы клас-
та, нүгөөднэ мяха-һүнэй
техникумэй 2-дохы курсда.

— Бэшэһэн дэбэртээ дахин
дахин хэһэн, Клавдия Ива-
новна тэрэ түүхэтэ үдэрнүүдтэ
болоһон юумэнуудыс толгой-
лоо эли тодо болохо гэжэ
болоо. Баһа хургуулидаа
бэлдэхэ, уншаха юмээн олон.
Саг бага. Үхибүүдтэ туһал-
ха, һуралсалынь шалхаха.

Д. Гармаева.

«Манай эрхим автоматик» гэжэ нүхэр Сковородниковыс па-
рово-вагонно заводой котельнэ цехынхид дэмы хэлсэдэггүй. Вла-
димир Александрович Сковородников эндэ 15 жэлэй туршада ажал-
лаха зуураа, нилдэ ехэ дүй дүршэлтэй болоо. Түүрү хүдэл-
мэришэнэй нэгэн В. А. Сковородников халаан бүхэнэйгөө нор-
мыс 120 процентһээ доошо бэшээр дүүргэнэ.

З. Веснинагай фото.

Профсоюзудай элүүржүүлгын эрхим газарнууд

Бүхэсоюзна нийтын харалгын дүнгүүд

Профсоюзудай сапаторно-
курортно эмхи зургаануудай
болон амаралтын байшангуу-
дай хүдэлмэрийн харалга
1961 ондо үнэтэргэгдэнэн бай-
гаа. Энэ харалгын дүнгүүдыс
ВЦСПС-эй Президиум гарга-
ба. Энэ харалга элүүржүүл-
гын газарнуудай коллекти-
вүүдэй дунда ажалай ехэ дөб-
жэлтэ бадаруулаа гэжэ бата-
лан абайхан тогтоол доторн
хэлэгдэнэ. Тус харалгада са-
наторнуудай, амаралтын
байшангуудай 100 мянга га-
ран хүдэлмэрилэгшэд, проф-
союзна болон бусад нийтын
организацинуудай түлөөлө-
шэд хабаадалсаа.

Железноводск городтохи
КПСС-эй ХХ сьездын нэрэм-
жэтэ, Одесса городтохи «Рос-
сия», Сочи городтохи Ордо-
никидзын нэрэмжэтэ, Москва-
гай областин «Виноградов»,
Ленинградтохи «Петро-Дво-
рец», «Строитель», Сверд-
ловскын областин «Асбест»
гэжэ болон бусад зарим сана-
торнууд хайн үр дүн туйла-
һан байна.

Гэхэтэй хамта элүүржүүл-
гын зарим зургаануудай хү-
тэлбэрлэгшэд ажал хүдэл-
мэрэ муугаар эмхидхэнэ,
ажалшадые хангаха хүдэлмэ-
рээ харалгын үедэ хайжа-
руулжа шадаагүй гэжэ
ВЦСПС-эй тогтоол соо тэм-
дэглэгдэбэ.

Санаторно-курортно эмхи
зургаануудай, амаралтын
байшангуудай хүдэлмэрийн
дүтүүнүүд олоһонитын зүгһөө
элүүржүүлгэн байгаа. «Эдэ
дүтүүнүүдыс зайсуулха хэм-
жээ абахынь, үбшгитэн болон
амарагышдыс бүри хайнаар
хангахынь, тэдэнэй эрилтэ-
нүүдыс хангалда анхарал-
тайгаар хандахынь совпро-
дуудта, профсоюзудай кур-
ортно управленинүүдтэ
ВЦСПС-эй Президиум дурад-
хаа.

Хүдэлмэрэе хайнаар таби-
һанай түлөө профсоюзудай
16 элүүржүүлгын газар
ВЦСПС-эй хүндэлэй гра-
мотануудаар, 34 элүүржүүл-
гын газар дипломуудаар шаг-
нагдаа.

(ТАСС).

МГУ-да «Ломоносовой
уншалга» болоно
МОСКВА, ноябриин 20.
(ТАСС). Жэл бүрн болодог
«Ломоносовой уншалга» гэжэ
науца конференци Москва-
гай гүрэнэй унниверситетдэ
мүнөөдэр эхилээ. Ородой
агуухэ эрдэмтэ, МГУ-гэй үн-
дэй һуури табигша М. В. Ло-
моносовой түрһөөр 250 жэ-
лэй ойн гайхамнаг үдэр тэрэ
конференци нээгдээ.

Мүнөө жэлэй науца кон-
ференци урда жэлүүдэйхи-
нээ бүри ехэ үдхатэй байна
гэжэ тооломодо. «Уншалгада»
МГУ-гэй бүхы факультетүү-
дэй эрдэмэй олоһонитын тү-
лөөлэгшэд хабаадалсаа.
Академикууд А. Н. Колмого-
ров, В. А. Каргин, В. В. Шу-
лейкин, СССР-эй АН-эй тэ-
шүүд-корреспондентүүд С. Н.
Вернов, О. А. Реутов болон
бусад эрдэм ухаанай эдэлб
ялзын халбаринуудаар хонир-
холтой элдхэлнүүдыс бэлдээ.

Арбан үдэр үргэлжэлхэ
«Ломоносовой уншалгада» 300
гаран элдэб олон элдхэлнүүд
шагнагдаха байна.

СССР-эй арадай ажахын
туйластануудай
выставка дөрөө

МОСКВА, ноябриин 20.
(ТАСС). «Машина заһаба-
рилгын мастерской» гэжэ па-
вильонной саанахи талмай дээрэ
жүрэ бусын полевой стан
табигада. Башкирийн нефть
абагшад бэлдэхэһэн задал-
лагдааг хүнгэн барилгаар
энэ стан түхсэргэдэбэ. Рези-
н-бүд хушалта болон модон
детальнуудыс оруулалсаад,
тэрэнэй юрэнхы шэгнүүр та-
бан тоһоһоо үлүүтэй болоно.
Полевой станине хэдэн үдэр
соо хабсаргажа болохо юм.
Майханай түхэлтэй хэдэн гэр,
тэрэ тоодо 16 хүнэй байха
хамтын байра, столово, кухня,
трактор заһабарилха мастер-
ской тэндэ бии байна.

Д. Гармаева.

КПСС-ЭЙ ХХII СЪЕЗДЫН ХҮҮДЭЛЭЛДЭ ДЭЛГЭРҮҮН МҮРЫСООН ҮРГЭЛЖЭЛҮӨӨР

Мэргэжлээ дээшлүүлнэбди

Бурядай совнархозой дэргэдхи барилгын материалнуудыг гаргадаг комбинатай бригаданууд дунда нүхэр П. В. Соломеев даадаг коммунист ажалтай бригада ажал хэрэгээрээ суурханаар үннээр, Гүшаад хүннөө бүрдэсэн манай бригада ямаршье даабари саг болзор соонь дүүргэдэг болонхой.

Үйлдбэрээ зүбөөр эмхидхэнэй ашаар бүтээсэ эхэтэйгээр ажалланабди. Үглөөнэй 8 часаа ажаллажа эхилээд, үдэрэй хоол барилга хүртээр 15 минутын забнаралга хэжэ амариабди. Мүн эдээлэлгын нүүлээр үднэй болотор үшөө нэгэ забнаралга хэснэбди. Ийтгэжэ ажаллахдаа эсэбэриггүй, хайн гэжэ ханагдана.

Урдань хүдэлмэришэн бүхэндэ олгогдоһон фазрядай ёһоор салин хүлһэн түлэгдэдэг байгаа. Харин ажаллаа комплексно аргаар эмхидхэдэг боложо, шэнэ түлбэридэ орообди. Хуушанихдаа орхолоо энэ шэнэ гуримай үлүү хайн байһанинш тодорлоо.

Мүн ажахын тоосооной комплексно бригадын гэгшүүн бүхэнэй урда шэнэ, мүнөө үеын эрилтэнүүд табигдахай. Партийн Програма дотор хараагдаһан зорилгонуудыг бэелүүлхын тула хайнаар ажаллаха, эрдэм мэргэжлээ улам дээшлүүлхэ гэжэ хүдэлмэришэн бүхэнэй нангин уялга болоно. Коммунизм байгуулхын, коммунизмын үедэ ажаһуулын тула биднээр юрһын бэлдхэлтэ, өөрийнөө мэргэжлээ дээшлүүлхэ ёһотойбди. Бригадынмй олонхи гэгшүүд энэ уялгаа хайнаар мэдэрнэ, эрдэм мэргэжлээ дээшлүүлхыг оролддог. Гэбшье нуржа байһан хүдэлмэришэдтэ хэрэгтэй анхарал хандуулагданагүй, профсоюзай нотагай комитет энэ асуудалаар хонирхоногүй. Профсоюз энэ хүдэлмэришэдэй ажабайдалаар, ажал нуралсалаар хонирхоно ёһотой.

В. Толстухин, коммунист ажалтай бригадын гэгшүүн.

ТАСС-эй корреспондентүүд мэдээсэни

Тульская областын Веневскэ районий «Сельхозтехника» отделениин жэлжээгээр Башкирийн олохон районуудта онгоно техникээр хангагдаһан отрядуд бии болгогдожо байна. Тэднэр жэлэй эсэс хүртээр тарагтай газарта 20 мянган тоно, ерхэ жэлдэ 60 мянган тоно нотагай үтэгжүүлгэ гаргаха байна.

Уржумай үлтарэй гахайнуудыг харуулахыг түрүү дүй дүршл тухай номыг Кировскэ номой хоблал гаргаа. Уржумай гахайнууд манай орон доторхи эгзэн томо гахайнууд гэжэ. Жэшээлхэд, эхэ гахай дунда

Часай стрелкэ-нүүд дамба дамба-наар үглөөнэй наймаһаа нилээд холодожо ябаба. Цехын түрүүшын халаанай хүдэлмэри түлэг дунда: мяха хэршэдэг, өөх, мяха холидог эхэ машинанууд найраа түөрөө бууна. Хэдэн зэргэлээгээр табигдаһан түмэр хушлалтай ута столнуудта дунсагаан халаад үмдэһэн эхэнэрнүүд онһон аргаар хэршэмэл мяха малай гэдэнхэдэ шэглэнэ.

Бүдүүн, нарин гэдэнхүүдтэ булсуутай болоторнь уядаһан түүхэй колбаса, рулет ябаган тэргэнүүдтэ обойтооро ашагдан халуун, хуурай ууралаар сонгоон болгодог камерануудта удаа дараалан абаашагдана. Нэгшье хүдэлмэришэнэй сүлөөтэй байха харагданагүй, минута бүхэн үнэтэй, коммунист ажалтай хүндэтэ нэрэд хүртэһэн алдар солоёо мартажа болохогүй ха юм.

Эндэ Социалист Ажалтай Герой, КПСС-эй түүхэтэ ХХII съездын делегат болоһон Клавдия Ивановна Филипповагай хүдэлмэришэд халаан Улан-Удын мяха-консервын комбинатай хэдэн мянган хүдэлмэришэдтэ дунда шударгы сэхэ ажаллаараа долоон жэлэй тусэбье уридшалан дүүргэһын түлөө тэмсэлэй түрүү зэргэдэ ябажа байһай.

— Хайн ябажа ер, коммунизм байгуулах тодорхой зам зааха КПСС-эй ХХII съездэ хабаадалсаад ерэтэршин бүхы хаба шадалаараа хүдэлхэд, — гэжэ халаанайн коллектив Клавдия Ивановнада Москва мордоходонь хэлһэн байгаа.

Халаанайн коллектив хэзээдшье муугаар хүдэлөөгүй, хэлһэн үгдөө хоо эзэн байха. Клавдия Ивановнагай Москвада, Кремлинн съездүүдтэ ехэ ордон соо нүхэр Н. С. Хрущёвын хэлһэн элидхлэ шагнажа нуухадань, хүдэлмэришэдтэ хэзээ хэзээтэйхнээ хайнаар, бүтээсэ эхэтэйгээр ажаллаа. Тэднэр абһан уялгаа үлүүдэн дүүргэжэ, съездын нээгдэх үдэрэ ажалтай шэнэ амжалтаар угтаһан байгаа наа, октябрийн 17-ноо бүри эрилтэйгээр, бүри габшагайгаар хүдэлмэришөө. Халаанайн мастернууд Раиса Мазаева, Евдокия Резникова, Галина Немченко гэгшэд цехынгээ үйлдбэринэ табан хургандаал адляар мэдэхэ болон турүүшүүл байха. Тэднэр мяха хэршэдэ, гэдэнхэдэ

жэшээгээр 285 килограмм, эрэ гахай — 385 килограмм татадаг юм. «Хуи шубуун» гэжэ нэртэй эрэ гахай 2 метр 10 сантиметр ута бэтэй боложо, 460 килограмм татаад, рекорд тогтоогоо.

Мал ажалтай фермэдэ хэрэгдэхэ тэжээл хэмжээгшэ транспортер арадай ажахын туйлалтануудай выставинг павильон соо харуулагдана. Тэрнине Махачкалын техникумэй нурган Андрей Крутов зохиогоо. Крутовай транспортер малда тэжээл хэмжээгшэ хуваажа үгдэхэ, нормушка эсбэрлэдэг байна.

Съездын делегадай халаанда

хэхэ гү, али колбаса болгодог ажишье участогта ажаалаа зүбөөр эмхидхэжэ, нэгшье килограмм голодоһо гаргангүйгөөр, халаан бүхэнэйгөө нормые хоо үлүүдэн дүүргэхэ арга байгуулаа.

...Колбаса болгодог камера. Ахалагша термистка Евдокия Григорьева сонгогдожо, болгогдожо байһан колбасануудыг халада байһан прибороор хинан шалгана. Нэгшье минута, нэгшье градус үлүү дуу-туугүйгөөр камера ашаглахыг оролддог. Тинимэл халаа голодоһо гаргахаа болонхой. Бэлэн болоһон колбаса хайрсагуудта багсалха гэжэ баһал харюусалгатай ажал.

Эндэ Екатерина Григорьевна Козак гэгшын хүтэлбэрилдэг бригада камераһаа гараһан колбаса тэрэ дарыдань хайрсаглана. Тус бригадынхидай ажалыг Николай Бабкинай хүтэлбэрилдэг ашаа тэжээдэй бригада халан абажа, гурбадахи дабхарһаа лифтээр нэгдэхэ дабхарта буулган, ваго-нуудта ашаалдаг байна.

Наяхан тэмдэглэгдэһэн Агуу-ехэ Октябрийн 44-дхи ойе тус халаанай хүдэлмэришэд коммунист ажалтай үшөө нэгэ амжалтаар угтаһан байна. Даалгабарһаа гадуур 150 тоно колбаса худалдаа наймаанай организацинуудта үгөө. Эдэ үдэрүүдтэ халаан бүхэнэйгөө нормо хоо үлүүдэн дүүргэдэг.

А. Шестаков.

Графигһаань зааханшье гээгдэхүүлнэгүй

Монголой Арадай Республикын хилэ дээрэ ор-публикын хилэ дээрэ ор-публикын хилэ дээрэ ор-публикын хилэ дээрэ ор-

публикын хилэ дээрэ ор-публикын хилэ дээрэ ор-публикын хилэ дээрэ ор-публикын хилэ дээрэ ор-

публикын хилэ дээрэ ор-публикын хилэ дээрэ ор-публикын хилэ дээрэ ор-

ШЭНЭ ЦЕХ СОО

Түрэл партиянга ХХII съездые ажалтай бэлгээр утгаха гэжэ мүрысэжэ бай-халдаа паровоз-вагонно за-водой хүдэлмэришэд шэр-рэм, булад хаядаһа шудха-ха шэнэ, копрово цех аша-галлада үгдэн байгаа. Эн-дэ урдань байһан нимэ цех дотор бүхы ажалынш гарай хүсөөр бүтээгдэг. Иэн. Хаядаһа ашаха, буулга-хы ажал түмэр зам-а, транспортта хэрэгдэгдэг кранаар хэгдэдэг байгаа. Тэрэ кран абһын тула эр-гээшээ зааха хэжэ хэрэгтэй. Тус цехтэ асаргалда-х хаядаһан гарай хүсөөр ва-гоннуудта ашагдажа, 150 метрын зайд абаашагда-ша бэлэй. Гадна цех 100 миллиметрээ зузаан хая-даһа шудхаха аргагүй бай-жа, тэрэнээ Ново-Кузнецкэ завод эльгээдэг байгаа.

Мүнөө энэ шэнэ цех хүсэд хайнаар онһожоруу-лагданай. Хаядаһа суг-луулха, ашаха, буулга-хы ажал хүсэ эхэтэй крану-длаар бүтээгдэнэ. Цехын ажалтай бүтээсэ 5 дахин эхэ болгодог. Хэрбээ ур-данайн цех сүүдхэдэ 50 тоно хаядаһа шудхадгай байгаа наа, шэнэ цех 115-120 тоно шудхажа гар-гана. Ингэжэ заводой шэрэм, булад шудхалгын цехүүд хэрэгтэй материалаараа сэг соогоо, талалгарягүй-гээр хангагдаг болоо.

Зам харилсаанай минис-терстайн мэдэлдэ ородог заводуудта хүсэд хайнаар онһожоруулагданай нимэ бүтээсэ эхэтэй копрово це-хүүд үсөөн.

Зураг дээрэ: шэнэ цех соо.

А. Куртигай фото.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

АЙМАГАЙ ГАЗЕТЭНҮҮДТЭ

ТҮРЭЛХИ ХЭЛЭН ДЭЭРЭ БЭШЭХЭ ТУХАЙ

Коммунистическэ партиянын сээсэ мэргэн национальнаа политикийн илан мандаһанай ашаар манайшье Бурядай рес-публикын ажахын али бүхы барилгинуудта, мүн соёл культу-рада нилээд эхэ амжалта-нууд туйлагдаа.

Урдань үзэг ном мэдэхгүй, барта бүдүүлг байдалтай байһан ард зон, мүнөө Совет засагай жэлүүдтэ соёл бол-босорол ба эрдэм гэгээрэлээ маша эхээр хүгжөөжэ, хүн бү-хэн нургаалтай, ямаршье хү-лэн дээрэ бэшэхэ, ямаршье га-зетэ, журналнуудыг уншаха аргатай болоо. Энэ халаа ле-нинскэ национальнаа полити-кийн аша үрэ, аха дүү арадуудай ариуун хайхан бүлэ соо үндэнэ яһатан бүхэнэй алтн тэгшээр хүгжэжэ байһанай эли боло гэжэ боложо үгэнэ.

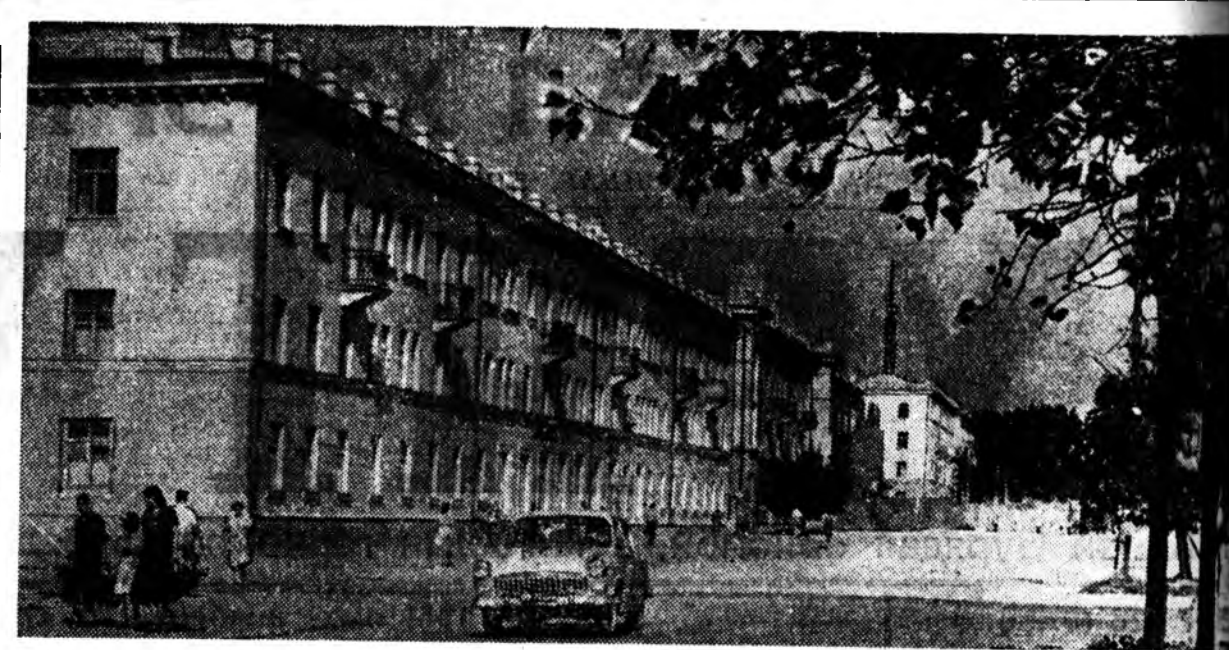
Мүнөө хото, хүдөөгөөр яба-хада хүн зон эхэ багагүй гар-таа газетэ гү, али журнал бар-ринхай, нүүлэй шэнэ һонинтой, илангаа түүхэтэ ХХII съез-дын гайхамшаг шиндхэбэри-нүүдтэй танилсаха байдаг.

Гэхэ зуура хүдөө тосхонууд болон холын отара, фермэ-нүүдтэ ажаһууһад нимэ гүн-гүнээгэ урда шанартай съез-

дын түүхэтэ шиндхэбэринүүд ба асари эхэ зорилгонуудыг, нотаг голынгоо шэнэ һони-ниг үндһэн хэлэн дээрэ ун-шахыг, хайса ойлгожо абахыг хүсэдэг. Мүнөө иматгал түрэл хэлэн дээрэ бэшэдэг, мүн ун-шадагышье зон хүдөөгэй ажал-шадан дунда үгы гэжэ хэлэ-хын аргагүй.

Ушар нимһээ хүдөө уншаг-шадта эгээл дүтэ, ойро байһан аймагай газетэнүүд тэдэндэ ойлгосотой үндһэн хэлэн дээр-рнэ бэшэгүүд болон зураг-лалнуудыг толилох зэргэтэй байгаа. Гэхэ зуура аймагай зарим газетэнүүд энэ талаар эхэхэн дутагдалнуудтай.

Жэшээ болгон Баргажанай аймагай газетые абаад үзье. Баргажанай баян элдин голдо ехэнхилээ бурят зон ажаһуу-даг, бурядаар уншадагышье байха. Тээд «Баргузинская правда» газетэ нүүлэй хахад жэл соо нэгшье бэшгэ бурят хэлэн дээрэ толилоогүй гэхэдэ алдуу болохогүй. Уншагша-дайнгаа эрилтэе харадаа аба-жа, түрүүшүүлэй дүй дүршлэ тухай, мүн бусад шухала асуудалнуудтаар хүн зондо ойлгосотой хурсаар бэшэхэ арга редакцин хүдэлмэри-

ДАГЕСТАНАЙ АССР. Бүү-лэй хоёр жэлэй туршада шэнэ тургуулинууд, байрын гэрнүүд, больниданууд Махачкалада олоор баригдаа. СССР-эй Нау-кануудай академин Дагеста-най филиалай городок тэндэ баригдажа байна. Зураг дээрэ: Совет үйлсэдэ баригдаһан бай-рын шэнэ гэрнүүд.

ТАСС-эй фотохронико.

Коммунизм байгуулах үедэ Советүүдэй үүргын улам дээ-шлэхэ юм гэжэ партиянын Про-грамма дотор шухалшалан заагдаһай. Ахын аймагай Соёлой сомоной Совет энэ та-лаар юу хэжэ байгаа юм ааб гэжэ хараад, һонир-хоод үзье. Сомоной газар дээрэ оршод-ог Сталиний нэ-рэмжэтэ колхозой ажахыг эрид хүгжөөжэ, бии байһан арга боломжынь зүбөөр хэр-рэлгэһын түлөө нотагайнгаа эдбхитэд депутатуудыг улам үргэнөөр хабаадуудга боло-жо байна. Энэнь эхэл хай-шаалтай.

Томохон ажахытай энэ кол-хозноо гадна энэ тургуули, предприятия болоод соёл гэгээ-рлэй, худалдаа наймаанай, мүн бусад зургаанууд хүлэл-жэ байдаг. Хамтадаа энэ хо-ри гаран депутат бии. Тэднэр өөһэдөө партиянгаа түү-хэтэ Программатой гүнзгүү-гөөр танилсаха зуураа, гүн эхэ урда шаарынь улад зондо ойлгуулха, тодорхой-гоор тайлбарилха тушаа эхэ хүдэлмэри хэжэ байна. Депу-татууд А. П. Надханов, Б. Г. Цыренов, И. В. Кудорватских, В. О. Сыренова, С. О. Арзуха-ева болон бусад энэ хэрэгтэ илангаа эдбхитэйгээр ха-баадалсадаг байха юм.

Байгша ондо харьяата кол-хозын малайнгаа тоо толгой олошоруулха, ашаг шэмьен эрид дээшлүүлхэ болоод, мүн гүеэндэ мяха, һү, ноһоо худалдаха тусбөө болзор-ноо урид, зуун хуби дүүргэжэ шадаа. Энээндэ депутатуудай үүсхэл оролдолго, оруулан хубитань бии гэжэ сэхэ хэлэл-тэй.

Магтуулагшадтай, түрүү-шүүлэй зэргэдэ депутатууд олон. Жэшээлхэд, дурсагда-һан колхозой нэгдэхэ брига-дын наалишан, депутат С. О. Арзухаева жэшээтэ хайн хэ-рэг ажаалаараа бусадһаа онсо шалгарна. Даалгагдажа үгтэ-һэн хайнаг үнээдхэ 1100 лир һү нааха уялгаа ам-жалтатгайгаар дүүргэжэ бай-на. Мүн залуушуулаа дутуу-гүй сог залитайгаар, габша-

СОВЕДУУДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИ

гайгаар ажалладаг хаалишад Р. С. Сындыев, С. Ж. Нагас-лаева, О. Д. Дамбаева, В. О. Цыренова, О. Д. Ошорова, хонишад В. У. Гармаева, М. Н. Аюшеева, Д. Тапхарова болон бултынь энэ нэрлэхэ болоо наа олон байха.

Дурсагдаһан сомоной Со-вет иматгал абһан социалист уялгануудта үлүүдэн дүүргэхэ, үүсхэл оролдолго гаргажа ажаллаһаараа хамаг хүдэл-мэрээ хизаарладаг бэшэ, ха-

тусбөө мүнөөнэй эрдм харюусамаар улам һонир-той, улам гүнзгэе урда нэгэ үгөөр хэлэхэдэ репер-раа бүри баяжуулха тү-эднэр боломжолно.

Гансал саг үргэлжэ зү-наада табидагаарнь соёл хүдэлмэринин сохон хайн-лань энэл гэжэ магталтай шөл. Эндэхэ клуб, библиот-мүн лэ хайнда тоологдог Клубы даагшаар шуран-бон, согтой хүжюун Дари-

СОЁРООШОДОЙ ЗЭРТЭДЭ ХЭД БЭ?

рин республика дотороо со-носохогоһон соёлой урил-даанда мүн лэ эдбхитэйгээр хабаадалсадаг юм.

Орьёл торьёл хада уула, хангил хүбшэтэ ой модоороо зэрэлгэһэн хүхэржэ байдаг эндхын нотагайн шэнжэ ша-райнь аржаргаар шэнэ барил-ганууд бүри гоёон шэмэглэ-нэ. Гансахан энэ жэлэй тур-шада нэгдэхэ бригадада ажалшадтай байха 4 гэр, үнээ-лэй 3 типовой байра, хоёрдо-он бригадада 200 толгой бо-ло малай нэгэ байра, 2 шэнэ бани, культбаза байдаг.

Соёлой сомсоедэй түб Со-рок тосхондохы хүдэлмэ-ринин хайн талыг тэмдэглэхэ шухала. Илангаа холын хү-дөө нотагуудта хэзээ хэзээ-нэйхнээ эдбхит эршэ эхэтэй-гээр, улад зоной хонирхо-мо, абьяс зориг түрэмөөр соёлой хүдэлмэри шэнэхэн хайжа-руулха зорилго КПСС-эй Програма табина. Партиян энэ шухала заабарине Сорок тосхонхой соёлой хүдэлмэ-ринг эдбхит бодото дээрнэ бэ-лүүлхэ талаар түрүүшын ал-хам хэжэ гэжэ тэмдэглэлтэй. Тэднэр анха түрүүн юунһээ ажаллаа эхилээб? Тон түрүүн уран хайханай бүлгэмэй кру-жок эмхидхэжэ, энээндэ бэ-лигтэй, уран дууша, уян ну-гархай бэтэй хатар зугаа-ша залуушуулыг олоор ха-баадуулаа. Комсомол оюутан С. Д. Аюрова, А. Д. Пасты-нов, Т. О. Арзухаева, Т. Ш. Пронтеева, В. А. Балданов болон бусад эдбхитэй гэг-шүүдын болонхой. Эднэр өөһэднүүгөө үүсхэлээр холын малшалта ошожо, һони но-нин жүжэг табидат, нотагайн-гаа бодото жэшэ баримта-нуудһаа эшэ үндһэтэй элдэб жом наада харуулдаг байха юм.

Саашадаа наадаха хараа

ремпилова хүдэлдэг. К библиотекэнь үдэшенин дол галтай, хүжюун зугаа байдаг лэ. Партиянын съездын түүхэтэ урда шадтай материалнууд уладай харал татамаар, эндэн үгөөр найруулагдан бэшгэ-хэй. Мүн киномеханик Ва-ля Пронтеев үүсхэлтэй ин-хэрэгээрээ уладай дунда дэтэй болонхой. Энэ залуу хуёуун ангиһана хүйтэй-лэй сагта хүлөө хурдан дэлшэ коньки хүрмөөд, рёбод модондо ажаһуудат шадта ошожо кино хару-даг. Булта ингэжэ эршэ-риг түрүжэ, урагшаа хай-тайгаар хүдэлдэг наа и-хэрэг хэды эхэ бүтээсэй, сан урмашааар байха даа!

Дээрэ дурсагдаһан энэ тэды жэшэ абамаар эдэ-үрэ дүнгүүд хадаа иимэ депутатуудай эмхидхэһы-гээр, тэднине уридаһан гоёлогшо үннэй комму-байто Шарлаевич Машин хубита бии гэжэ сэхэ хэлэлтэй, магталтай гэжэ.

Зүгөөр Соёлой соёмой соёроон дундуурашыг гоёйгоо эрьен маргадт ажахын асуудалда шууд анхаралаа хандуулһаар байдаг. Шиндхэгдэхэ өм-хүдэл хэмжээ-ябуулгануу-хажуугаар гол зорилг-яагаад мартажа болох шэбэ?

Тобшоһон хэлэхэдэ Со-сомоной Совет даб дээрэ замда байна, тингээд са-даа ХХII съездын түр-шиндхэбэринүүдын бодо-рэг дээрэ бэлүүлхэ тэд эршэ далайсаяа улам ү-хэхэ бээ гэжэ найдаад, жалта туйлахынь хүсэ.

Д. Дугар

знамя» газетэ мүн лэ түрэлхи хэлэн дээрэ элдэб алдуунууд-тайгаар бэшэнэ. — «Хоёр нүхэд түрүүлнэ» гэжэ арбан мур ээлһэн бишхан мэдээсэл соогоо (октябрийн 4-нэй но-мер) «Хоёр зүрхэтэй, оролдо-сотой нүхэд» гэжэ тус газетэ бэшэнэ. Эндэ хоёр гэжэ үгэ һуураа олоогүй шуу. Ондоо нэгэ мэдээсэл соогоо (сентяб-рийн 27-ной номер) юушье гэжэ бэшэһынь ойлгохо бэр-хэтэй. «Хоёрдохы отделениин тугалжан Сынды Гончиповна Доржиева партиянын иимэ сээс мэргэн документүүдтэй та-нилсаад, дааха даа хуушанай хяар хүдэлхэ буруу, бүхы хүсэ-шадалаа эршэлэн тугалай шэгнүүрине улам дээшлүүл-хэб, сүүткэ бүхэндэ 800 грамм нэмэлтэ шэгнүүри абаха» гэжэ. Мүн лэ энэ мур бүхэн-дэн алдуу, мэдүүлэл бүхэн-дэн үгэнүүдэй һуураа олоо-гүй ябадал үзэгдэнэ. Арай ядаа гэжэ харадаа нэгэ дахин түрэлхи хэлэн дээрэ орой ган-сахан мэдээсэл үгэжэ байгаа, тэрэнэ хайша хэрэгээр, хэн-дэһынь ойлгосогүйгөөр бэшэ-хэн дэншье гэмшэлтэй байна.

Иимэрхүү ушар «Красная Селенга», «Закаменская прав-да», Хоринн «Красная заря» газетэнүүдтэ али болон үзэгдэ-дэг. Энэ жэлэй август һарһаа эхилээд «Красная Селенга» газетэ нэгшье бэшгэ бурят

хэлэн дээрэ толилоогүй. каменская правда» газетэ эдбхитэй хүдөө бэшгэ-хэр Чадгурун манда иимэ бэшэнэ: «Хүндэтэ редакцин-най «Закаменская правда» зетэдэ түрэлхи хэлэн дээрэ шээд эльгээхэдэ, эхэһынь шье статьянууд гарахаа-линхой. Биднэр иматгал дэлэн хэлэн дээрэ унша-ба бэшэдэг туладаа айма-гаа газетыг уншахынь, прээндэ бэшэхынь арга-дэнэбди».

Эдэ баримтанууд юу шэлнэб гэхэдэ, дээрэ ду-даһан редакцинуудай нэр-мэрлэгшэд уншагшад эрилтэдэ хайша хэр-ямаршье харюусалгатай хандаа шуу.

Мүнөө бүхы газетэ-тэрэ тоодо аймагай боло-нын газетэнүүдэй үүрэг эхэ болонхой. Советскэ зай Коммунистическэ пар-түүхэтэ ХХII съездын та-асари эхэ зорилгонууды-гэн нинтэ арад зондо та-рилан ойлгуулха, тэрэнэ хамшаг гүнзгэе урхатай бүхэниг танилсуулха ма-манай газетэнүүдэй ур-уялга болоно. Энэ үр-да харюусалгатай түр-дайталхы совет хам-хүдэлмэрилэгшэд нэ-солотойгоор дүүргэхэ

Брянскэ автомобильна заводой коллектив 220 моторной хүсэтэй «Т-220» тухэлэй шэнэ трактор гаргаа. Плотина, хаалтануудыг, һубаг малтадаг, заһа-мал, түмэр харгыннуудыг хэгдэхэ тэрэ хэрэгдэдхэ байна. Тракторай кабинэ нягта хайнаар тээхэ энэ шэнэ трактор КПСС-эй гаргаа. Зураг дээрэ: 220 моторной трактор бүтээгшэдэй коллектив «Т-220» тухэлэй шэнэ трактор гаргаа. Тэрэ хэрэгдэдхэ байна. Хэгдэнхэй, Тэндэхэ коллектив энэ шэнэ трактор КПСС-эй гаргаа. Зураг дээрэ: 220 моторной ТАСС-эй фотохронико.

НААЛИШАН БОРИС

Цыденов 1957
хүснэгт дүүргэд,
хүснэгт техни-
кийн хураха нэ-
вчин юм. Тэрэ
архастын ага-
аа наалишад
адагша байба.
адагша залуу
адагша, нигэ-
рэнэ.

адагша, нигэ-
рэнэ. бидэний
адагша, нигэ-
рэнэ. бидэний
адагша, нигэ-
рэнэ. бидэний

адагша, нигэ-
рэнэ. бидэний
адагша, нигэ-
рэнэ. бидэний
адагша, нигэ-
рэнэ. бидэний

адагша, нигэ-
рэнэ. бидэний
адагша, нигэ-
рэнэ. бидэний
адагша, нигэ-
рэнэ. бидэний

КПСС-эй ХХII СЪЕЗДЫН ШИНДХЭБЭРИНҮҮДТЭ ХҮДЭЛМЭРИШЭД АЖАЛАЙ ИЛАЛТААР ХАРИУСАНА

Совет хүнүүд КПСС-эй ХХII съездын түүхтэй шиндхэбэринүүдтэй, тэрэнэй баталан абахан коммунизм байгуулгын агууха. Про-граммые угаа ехэ дэбжэл-тэтэйгээр хүлээн абаа. Про-мышленна предприятийн коллективүүд энэндэ габ-шагай ажаалаараа харюу-сана, арад олонитын зо-хёон байгуулха үүсхэлэйн ургана.

ХХII съездын хүндэлдэ эхилхэн ажалтай вахта үргэлжлүүлэн, Уралай хүдэлмэриншэдэй жэшээгээр «Свободный сокол» гэжэ үний урдын Липецк металлургическа заводой домош-тигууд үйлдэбэрин шэнэ амжалта туйлаба. Тэднэр жэлэнтгээ социалистическэ уялгы болзорхоон урид дүүргэ. Оромнай даалга-барингаа гадуур хайлуула-даган олон арбаад мянган тонно шэрэм абаа.

«Ишимбайнефть» гэжэ Башкирай нефть абагшадай коллектив ажаалаараа ал-даршана. Жэлэй эхиндэ хойшо тэрэ түсбөө гадуур олон мянган тонно шэнгэн түлшээ абаа. Нефтин газ гаргалга 30 проценттэ 85 процент хүртээр ехэ болоо. Тэднэр габшагай ажаалай-гаа вахта үргэлжлүүлээр. Ноябрь, декабрь наранууд-та түсбөө гадуур хэлэн мянган тонно нефть абаха гэжэ хараалагдаа. Энэ уялгань амжалтатайгаар бөлүүлэгдэж байна.

Кузбассга «Полысаев-ская-Северная» гэжэ гил-

рошахта графигые ахижа гараад хүдэлмэрин. Моск-ваа бусажа ерөнх ХХII съездын делегат горняк С. Переметиние эндэ халуу-наар угтан абаа. Тэрэнэй бригада съездын хүндэлдэ эхилхэн вахтые жэлэй эсэс хүртээр үргэлжлүүл-хэ гэжэ шийдхээ. Мүнөө даалгабарингаа гадуур үдэр бүри 30—40 тонно түлшэ газар дорохоо гаргадана.

Съездын шиндхэбэринүүд Новороссийский «Комму-нар» гэжэ шифернэ заводто социалистическэ мүрсөө шэнээр үүсхэбэ. Предприя-тийн коллектив II нарын даалгабаринэ болзор-хоон урид дүүргэж, үшөө 7 миллионхоо үсөөн бэшэ шифер бүтээн гаргаха гэнэн уялга абаа.

Түүхтэй ХХII съездын үдэрнүүдтэй адлаар ажал-лаха гэжэ Ивановска меланжева комбинатай бүд нэхэгшэд шийдэбэ. Тэднэр продукция улам ехээр гарга-жа байна. ХХII съездын бусад делегатуудтай хам-тадаа КПСС-эй шэнэ Про-граммые баталан абахан бүд нэхэгшэ залуу хүдэл-мэринш Ангелина Лебед-ева габшагай ажалтай вах-тые эндэ үүсхэбэ. Ангелина Лебедева гэгдэжэ ябахан 4 бригадые коммунист ажа-лай коллективүүдэй зэргэдэ оруулаа.

Оренбургын торгоной комбинатай бүд нэхэгшэд II нарын даалгабаринэ болзорхоо хахад нара урид дүүргэбэ. Тэднэр абахан социалистическэ уялгануу-

даа нилээд ехээр үлүүлэн дүүргэ. Наяага тус пред-приятитида коммунист ажалтай комбинатай нэрэ зэргэ об-ласть дотороо эгээн түрүү-шээр олгогдобо.

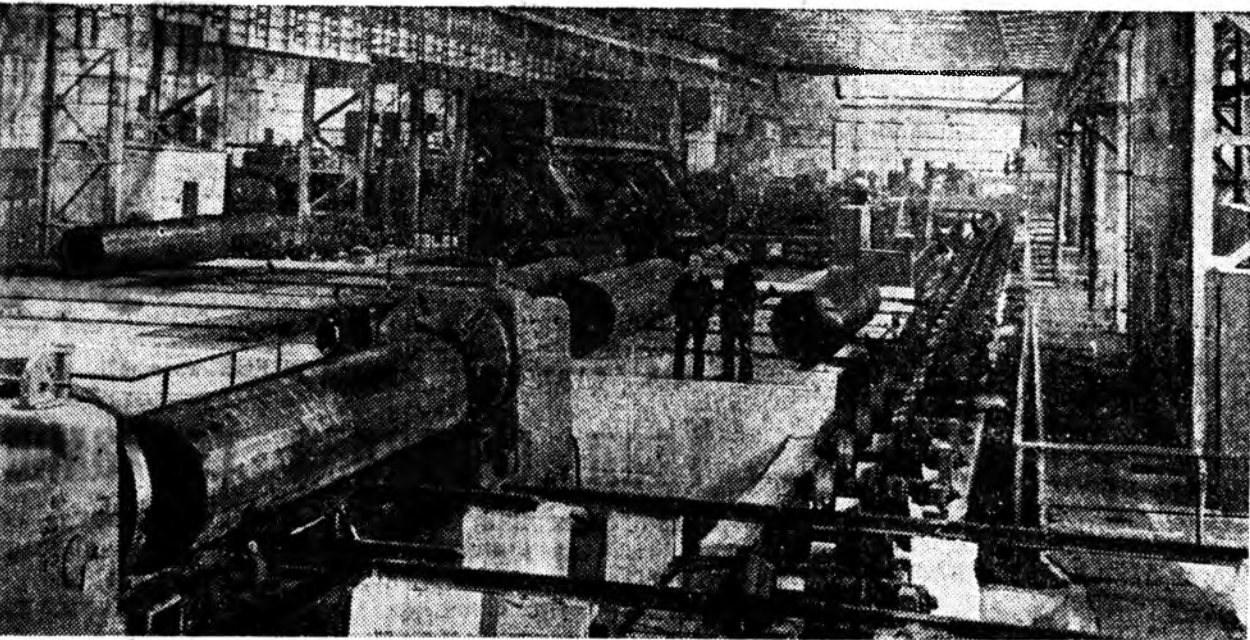
Смоленскэ улһанай ком-бинатай бүд нэхэгшэд съез-дын үлүүлэр түсбөө гадуур 30 мянган метр бүд гаргаа. Үйлдэбэрин түрүүшүүл продукци ехээр гаргаха шэнэ арга бэдэрнэ. Тэднэр заабабарилгын үе-д түхээрэлтын зогсохо саг хорооно, бүтээсэ ехэтэй-гээр ажаллахын тула мину-та бүхэниие гамнана.

ОДЕССА. «Советскэ Ук-раина» гэжэ кит агналгын базааа радиогоор нигэжэ мэдээсэбэ:

«Флотилин суданууд атнаха газартаа хүржэ ошоо. Кит агналгид КПСС-эй ХХII съездын делегат А. Н. Солянигай Флоти-лин кино зал соо уулаа-ба. Тэднэр коммунистууд-дай ленинскэ съезддэ ха-баадагшын хөөрхөн юмие угаа ехэ анхалтайгаар шагнаба.

Партийн съездын мате-риалуудые толилһон газе-түүд Флотилинда абтаа. Далайгаар тамаргад ма-най саг үеин түүхтэй шула-ла документнуудые ехээр хонирхон шуудна.

Антарктика худар энэ гурбадахи ошолгы пар-тийн ХХII съездын нэрээр нэрлэдэ, флотилин кол-лектив кит агналга эхилэ. Тэднэр Эхэ оройонгоо даалгабаринэ нэртэй со-лотойгоор дүүргэхын тула бүхы хүсээс зориулна.

ДНЕПРОПЕТРОВСКО ОБЛАСТЬ. Газ дамжуулаг хөөрхөнүүдэ бүтээдэг цех Новомосков-ско металлургическа заводто ашаглалдаа тушаагдаба. Зураг дээр: газ дамжуулаг хөөрхөнүүдэ бүтээдэг цех цех соо.

Б. МАШКИНОВ.

ЭХЫН АЛДУУ

Рассказ

Шэрээ дээр саарһа, дэбтэрнүүдэ дэлгэжэбэ, хоёр багхан хүбүүд номоо үзжэ хуудба. Нэгэнийн тет-радаа саашань түлхижэ: «Ай даа, аргагүй хүндэ болодог байна» гэжэ тархаа набадад, морхорхон хамараа карандашаараа хадхасаа-на. Эбдээдээ. Бөөнгөө шалханхы гаргажа хуяана. Хулгай нүдөөрөө үйлсэ тээш хэмээхэн үлгэр-үлгэр шэ-тэжэ, хуури дээрэ үндэгдээд аба-ба... Дахин үдэгдэлзэнэ.

Харин нухарын тэрэнэй бодолые буруушаан яаантайгаар:

— Булад, найнаар бодожо тур-шш. Байалшы хүндэ хахрга бэ-шэ даа, — гээд хамта бодолсо.

Булад абагуйхэн болоод, дахин тоолоно. Эхэл анхараттай. Бодоод абахан яаантай. Хам тигэжэ хуу-башы, тулгарданал хаш. Шарайн

улайжа, хасараа пулсыл-гэжэ, нүдөө анжа бай-жа тулана... Энэциниень нухарын ойлогшо, дахин бодолгыноо удхые, яажэ хахрга болохыень шадхыса хэлэнэ. Хоёр хүбүүднэй хамжаа, зугаалдажа байгад, тэрэ бодолгобо дүүргэбэ.

— Нэрээш, нима ойлогсотой бо-долго юундэ шаалангүй байлаа? Угаа нозоо хүн халаа, — гэжэ Булад эвэнэ. Бодолгобо бодоһондоо байрлалһиниень эли: «Шини, Жар-гал, бэрхэн даа. Хэлэхэдэ угаа ойл-госотой. Багшал болохоорш. Бодохо-лүш? Хэлэ... — гээд, эрьжэ, нухэ-райнгөө юрга руу нодархарина.

Тинхэтэйнь сасуу Жаргал сөб бай-са болоод, хойулан носоһондоо... Ухыбүүдэй байраг замхангүй байтар,

газаааа ороһон Була-дай ажы зандаршаба,

дарьяшаба: — Юун болоо?.. Юундэ шууяа-та? Шини Жаргал, хари — өөрөө ехэл ууртайшаг, Жаргалые харасаана, — Нэгшгээ үзэжэнь... Хари, хари...

Энэ үгэнь дуулахадаа манэ хү-хүтэй байһан Жаргал шарайгаа ху-билган, алхалхашые гайхашоод, уруугаа харан зогсоһоно.

Нүгөө талалдаа ороод, ажынь: «эрэд даа, наашаа...» гэжэ Буладаа абаһана. «Шини энэ хүбүү юундэ асарааш? Гартэнь аюула» гэжэ байжа эхын хүбүүндэ шэбэнхые шэхээр хонор Жаргал дуулаа.

— Жаргал, хариханин аал? Нэгэ хэдэ хуугшын теэд. Номоо үзэл, — гэжэ хубалжа байһан нухэртөө Булад ерэмсээр хэлэнэ. Харин Жаргал урдаһаншы харангүй, уг-мар гээд, газалшаа гараадхина. Булад эмэтэйхэнээр шэртэжэ, хойно-хоонь нэгэ даб гэжэ үлэһөн һэн. Энэ тэрэ юмэ шэншэлэнэ. Эжын ханал сэдхэлэнь шангаар дайраа. Тэрэн уханһанһан гарангүй, зобонно. «Ай, халагш халаг. Жаргал дуулажархэо-гү? Тингээд лэ дураа гутаа бээ. Хо-жон юун гэхэбэй?»

— Тэрэ хүбүүншн абаа гү? — гэжэ эхэн «ярд» байса хурана.

— Тингээ... Хүбүүншнэ дурагуйгөөр гүбэр-хэдэ, түргэн хажуудан ошоно:

— Юундэ гунхыгад байнаш. Хү-нэй хэлэхые ойло. Жаргалшн шүүадаг, наашадаһыне абада. Хо-дол зугаа зутар татаһан лэ байха. Шини таарахаар нухэр бэшэ.

— Угы, угы... — Булад уйлгана-шана. — Жаргал найн нухэр. Нура-хадашы амар бэрхэ даа. Нухэр-төө угаа байн. Мүнөө хаанашы шууяаха болдо. Мүнөө намда ту-халаа, юуш мэдэнгүйт...

Эжынгэ тархынэ элбэн татаха-дань, өөрнөө алдууе зүрхөөрөө ойлогшон Булад досоо манатажа яаһана дуулаһууд хасар мэдүүрнэ-хууаган хууридаһаба...

Хойто үлөөгүүрнэ хоёр багшуу

Баатарай эхэдэ грамота барюулагдаба

АГЫН ХУУРИН. (Читыи об-ласть), ноябрь 17. (ТАСС). Агын бурядай национальна округой Саган Уула хуури-да Базар Ринчино түрэн, хураһан байгаа. Тингээд нү-хэр Ринчино багшаар хүдэл-хэн юм. Эсэгэ ороноо хамгаал-гын Агуухэ дайнай эхилхэдэ, түрүүшын хүнүүдэй тоодо буу-бариха, Эхэ ороноо хамгаал-хаяа тэрэ болоһон түүхтэй.

Ахалагша сержант Базар Ринчино эрлэхэ зоригтойгоор тэмсэжэ, 1943 оной дека-брийн 28-да наһа бараһан бай-на. Өөрынгөө үнэн сэхэ хү-бүүнэй баатаршалгые Эхэ оромнай үндэрөөр сэгнээ. Ко-мандованин дайшалхы даа-баринэ жэшээтэ найнаа дүү-ргэһэнэйн, тинхэ зуураа эрэл-хэг зориг харуулаханын ту-лөө СССР-эй Верховно Со-ветдэй Президиумэй 1944 оной январин 10-най Указээр тэ-рэндэ наһа бараад байха-дань Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэ олгогдоһон юм.

Зүгөөр наһа бодотор тэрэнэй түрэлхид, нутагаархидын энэн тухай дуулаагүй байба. Холын тэрэ тала нутагта ор-шодог бурят хуурида наһан мэдээсэл ерээ.

Баатарай нутагайхид колхо-зой уужам харуул клубта олоороо сугларба. Базар Ри-нчинодо Советскэ Союзай Баа-тарай нэрэ зэргэ олгохо тухай СССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй грамота дала наһатай эхэдэнэ — Цырегма Балчиновада баяр ёһололой оршон байдала Агын округоо сэрэгэй комиссар майор нухэр Шайдулин барюулба. Хүбүү-нэйн баатаршалгые парти, правительствын үндэрөөр сэг-нэһэнэй түлөө Цырегма Бал-чинова үнэнхэ зүрхэнхөө ха-луун баяр хүргэбэ.

Нутагайгаа баатарай хү-шөөе хууринайгаа түбтэ бол-хоохо гэжэ колхозникуудай ниитын суглаан шийдхэбэри абаа. Тингээд нутагай хургуу-лда тэрэнэй нэрэ олгохо гуйлта хэхэ гээд шийдхэн байна.

Эхын эльгэн сэдхэл имэ байха ёһогүй

1961 оной ноябрийн 14-дэ толилогдоһон нухэр Очировай статья тушаа хөөрлөдөөн

«Имэ хүн эхэн байжа ша-даха гү?» гэнэн Д. Очировай статья минин сэдхэл зүрхэ-эхээр хүдэлгэбэ. Би хара ба-гадаа эжы аба хоёрхоо гээд-дээн хүнби. Теэд намайе би-шихан абагш гар, Эхэ оромни хүн болгоо. Тэрэндэнь тэнсэл-гүй баясадагш. Харин мүнөө эжымни амиды мэндэ байгаа наа, ургажа ябахан хүбүүгээ харахадаа яатараа баясаха, омогорхохо байгаа гэшээбэ?

Би үшөөл гэр бүлэшые бо-лоогүй, юрын лэ залуу совет үетэнэй нэгэнби. Имэ жэр-хэмшэгтэ, зэбүүрхэмэ ушар тухай үгүүлһэн статья уншаад байхадаа, сэдхэл бодолни бүлхи залгижархын шэнги болошоо. Юб гэхэдэ, түрэнэй эхэмни хүүлшынгээ амисхаа-дай дуһал дээрэ намда юун тэжэ хэлэһынь тон элихэнээр наагашаб.

«Зай, хүбүүмни, бараһан даа, хайшан гэжэ томо боло-го, зоной дунда мурөө олохо хүн аабши даа» гэжэ наанага үнөөтэ болон хоолойгоо шэ-шэргэнэн байжа хайрата эжымни хэлээгшэ һэн. Энэл ха юм эхын хайшан шарай, энэрхы зөөлөн сэдхэл, юун-

нэшые үлүү абари зангынэ. Ингэжэл хүн бүхэнэй эхэнүүд үри хүүгэдтэ хандадаг, ханал сэдхэлээ зоболог, хүлһын дүрөөдэ хүргэдэг, эрдэм бэ-лигэй ариун замда оруулдаг.

Тинхэдэ халихай һамуу, халхин ябадал гаргажа яба-даг, хайшан хуби заяанайгаа жыргалай гүлхнээр эбдэжэ, эб-тэй эгтэй зүрхэнүүдээ хача-суулан А. Н. Ухова эхын ариун сэдхэрхэн сэдхэлээр үри хүүгэдэ хайшан гээд эн-хэржэ хүмүүжүүлхэб, мүнөө үеин харуул хайшан замда оруулхаб даа.

Үри хүүгэдээр баяжаһан, тэнгилэн ажаһуужа байһан гэр булые хандаруулан, нэш-хэл нэрээ хухарһан Д. И. Черных гэгшэ хадаа үнэн сэхэ совет хүнби гэжэ ябаһа-ниинь халагламаар. Энэ хүндэ манай Эхэ орон эрдэм бэли-гэй дээжые бэлгэдэ, тэндэхи ажааршад аймпотребокузай горьтойхон тушаал—бугагае-раар хүдэлхынь найдаа. Алим бэ Черных гэгшын ариун сэдхэрхэн сэдхэл бодолһынь?

Алдарт Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ХХII съезд партиин шэнэ Про-грамма баталан абаа. Энэ гүн ухатай документные бүхы со-вет арад, дэлхэйн түрүү хүн түрэлтэн баяр баясхантай-гаар угтаба. Коммунизм бай-гуулагшын моральна занша-лай гол ёһо гуримууд дотор: гэр бүлэ соогоо бэе бээ хүн-дэлхэ, үхибүүдые хүмүүжүүл-хэ тухай анхалар оролдогто гаргаха гэжэ тодо һонороор бэшгэлэнэ. Эрхэтэд А. Н. Ухо-ва, Д. И. Черных гэгшэдэй аяг ааша энэ ёһо гуримууд-та эрид зүриллэнэ гээшэ.

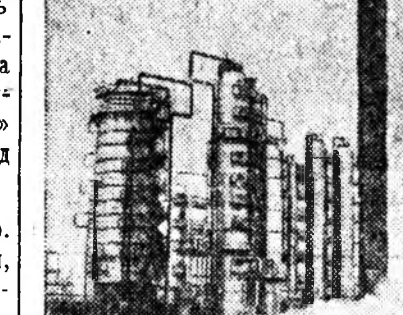
А. Н. Ухова шэнги хүн совет эхын найн хайшан шэнжэ-шанар, бодото нэрэе хухал-жа, үншэрхэн хүүгэдэй эхэнэ байжа яашы шадхагүй.

Я. Арсаланов, худөө ажадын институтудай студент.

ЯРОСЛАВЛЬ. Нефть болбо-соруудга Шэнэ-Ярославска за-водто түрүүшын технологичес-кая линия ашаглалдаа оруула-гдаба.

Тэндэхэ ехэ талмайда хэдэн арбаад үйлдэбэрин барилга-нууд болхогдонхой. Нефть хэдэ резервуар, теплотэлектр-оцентрал, булзгад станци, лабо-ратория бии юм. Зураг дээр: предприятин түрүүшын ээл-жэвэй нэгэ түхээрэлтэ.

ТАСС-эй фотохронико.

ТАСС-эй фотохронико.

ИМЭЛ ХАДАНЬ МАГТАА

Имид Бодиева тугалшан ороһоор хоёрхон жэлэ байна. Тинбешые төв шуларгы оролдосогто нар совхозойнгоо түрүүшадэй нэгэн болоһонхй. Бодиева нёдондо 30 хуурайлажа, болоомыень шэ-нэлхэдэ хүйтэн палааха, хо-лоомондо нарай тугал хай-руулха, дотороо үбдэхэ, өөдэлхэгүй, заримдаа гарзал-жашые магад.

Тугалшанай мэргэжэл хоёр-хон жэлэй туршада тон нари-наар шуудалһан, ажалдаа абаастайгаар хандадаг энэ нухэр дүй дүршлөө хара аминдаа хадагалаад, бусадта туһа үгэнгүй ябадаггүй. Өөрынгөө мэлэхэ шадхые нүхэлтөө ходо хэлэжэ, заажэ үгэдэг заншалтай. Жэшэнь, энэ жэлдэ Суулгын дунда нур-гуули дүүргэд, совхоздоо ту-галшанаар ажаллажа эхилхэн Доржиева гэжэ басаганда ехэ-хэн туһа хүргэбэ. Энээн тушаа залуу тугалшан ингэжэ хөө-рэнэ:

—Түрүүшээр ядалдааб. На-рай тугал халтад габэл, шэ-шэхэ, эдэһинээ гарашаха юм. Шэгнүүрээшье муртэй нэмээ-хэгүй. Түрүүшын бэрхшээл-тэй ушархадаа, юушые хэжэ шадхагүй хүн гээшэ хаб, он-доо ажалда ородог наа гэнэн бодолдо эзэлгэдэ һэм, —гээд тэрэ саашань үргэлжлүүлнэ.

—Нэгэтэ Должид хээтэй ту-галнуудыемни хараад, «Юундэ эдэһини шэншэнэ? Дорхоо даарана ха. Дэбисхэриень үглөө бүри нэлгэжэ байһанай хэрэггүй. Нороһынь шэнэлээд бай. Тингээд нэгэ хэмдэ, эр-тэ орой болонгүй эдэлүүлхэ юм. Тугалдаа нэрэ үгэ. Нэр-ээрнэ дуудад, ээлжээгээр уг-ужажа хура. Тинхэдэ тэдэ-шин өөһэдэньгөө ээлжээ алда-хагүй, үрдилдэхэ, яарахашы-гүд байха. Үрдилдөөд, мэг-дээд байбал, эдлхэн нүһини муртэй хоол боложо үгэхэгүй, —гээбэ.

Мүнөө коммунизм үргэн да-лайсатгайгаар байгуулжа бай-һан үе сагта совет хүнэй най-хан абари заншал нимэл бай-ха ээргэтэй ха юм. Бэе бөөдэ туһалха, хүн—хүндөө аха дүү, хани нухэр байха гэнэн ко-ммунизм байгуулагшадэй боло-то ёһо гурим, шэнжэнь боло-но.

Агуухэ Октябрийн социа-листическэ революциин 44 жэ-лэй ойн баярай үдэртэ совхо-зой дирекци, партком түрүү тугалшанай ажал хүдэлмэ-рин үндэрөөр сэгнэжэ, хүн-дэлэлэй грамотаар шагнаа.

Б. Жамбалов, манай кор.

РОПАГАНДИСТУУДАЙ СЕМИНАР

КПСС-эй Сэлэнгын пропагандистуудай се-минар үгэргэбэ. Энэ семинарта 105 пропагандистууд алсаа. Тэднэр «КПСС-эй съездын дүнүүд, аймагай наа организациин зорилго-тухай партиин райкомой марш Ц. Б. Галдановай элч-дэбсхэриень хүдэлмэри-н үдэлдөөн» гэнэн темээр Летоунов лекци шагнабад. Ай обкомой пропаганда, шийн талһагй лектор нухэр лова политическэ гэгээрэ-лестемада партиин ХХII ан материалнуудые гүн-гэр шуудалха тушаа мето-д эзүбөөл, заабари үгэһэн.

ЭНЭ ТЕХНИКЭ АШАГЛАНА

Туута-Нуурай шахтоуправ-ленин % шахтада «Горняк» шуудан нурһа малтаха «КС-10» гэжэ шэнэ шифер түрүүшынхэ ама-гша. Энэ техникын ашаар

СЭЛЭНГЫН

шулуун нурһа малталга улам хурдахагдаха, нурһанай өөрын үнэ сан хямдаруулагдахааа гад-на, шахтернуудай ажал нилээд хүндэгдэхэ, ажалын бүтээсэ эрид дээшлэхэ юм. % шах-тын 62 лавын шахтернууд ко-мунист А. Д. Анисимов түрүүтэй «КС-10» гэжэ транспортерые холбон суглуулжа, газар доро ажаллан туршаа үзэһэн байна.

МИЛЛИОНЕР КОЛХОЗОЙ БАРИЛГАНУУД

Карл Марксын нэрэмжэтэ кол-хозой туб—Ташар тосхон жэл-дэ жэлдэ шэнэхэн хуылгагдана. 320 үхибүүдэй хураха най-ман жэлэй хургуулин барилга энэ жэл эхилхэн. Тус хургуу-лин барилга 1962 оной сентяб-рийн нэгдэдэ дүүргэгдэхээр ха-раалагдана. Тэрэнэлэн 50 үхи-бүүдэй байха эсэлин барилга түгээхэгдэжэ байна. Хоёр культ-база, 5 гэр баригдаа.

АЙМАГТА

Үйлдэбэрин барилга мүн лэ үргэн дайсагатайгаар ажуулагда-на. Жэшээхэдэ, 100 тугалай багтаамжтай нэгэ байра, 750—750 хонидой байха гурбан байра дүүргэгдэбэ. Колхозой хоёрхой комплексно бригадын хуурижа-һан Удэнгэ тосхондо электростан-ци тохдогдоо. Ташар тосхонхоо баруулжаа 4 модоной газарта уһанай сөөрөө тогтогдоо. Мүн уһаар гандуу болшээрин газар-нуудта гурбан хууд малтагдаа.

НЭГЭН ДУУГААР

Галуута- Нуурай шахтоуправ-ленин коммунистуудай хамтын суглаан болобо. Тэднэр алдарт партиингаа ХХII съездын түүхтэ-тэй шиндхэбэринүүдые зүбшэн хэлсээ.

КПСС-эй ХХII съездын хүдэл-мэрин дүнүүд тухай элихал партиин обкомой бюрөгөй гашуун, БурАССР-эй Верховно Со-ветдэй Президиумтай түрүүлшэ, КПСС-эй ХХII съездын делегат

А. У. Хахалов хэбэ. Элихал ту-шаа үгэ хэлэһэн коммунистууд Н. Ф. Целобанов, В. Н. Ступко ба бусад КПСС-эй съездын шинд-хэбэринүүдые нэгэн дуугар най-шаһан, КПСС-эй шэнэ Програ-ммые бодото дээрнэ бөөлүүлхын тулада улам эршэтэйгээр ажал-лаха байһанаа мэдүүлхэн байна.

КОМБИНАДАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Аймагай ажалшад эрилтые хангаха комбинатай хүдэлмэри-шад турал партиингаа съездын түүхтэй шиндхэбэринүүдтэ хар-юу болгон тушаалта ажалдаа толоото амжалтануудые туйла-на. Комбинатай хүдэлмэриншэдэй мүрсөөндэ өдөдөй цехынхид түрүүлгээ. Энэ цехын 6 брига-да октябры нарынгаа түсбэе 118—120 процент дүүргэнхэй. Мастернууд Буянтүева, Налето-ва, Глазунова гэгшэд үндэр бү-тээсэтэ ажаалаараа онсо шалгар-жа, олоной дунда хүндэтэй бо-лоо. Тэднэр үдэрэйнгөө даабари саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэдэг заншалтай.

Р. Балданов, манай кор.

ДИНАМО ВУЛГЭМЭЙХИД ЭРХИМЛЭЭ

Унгэрэгшэ амаралтын үдэр Бурядай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээр шайбаты хөккэй наадлалгаар мурьсөөн унгэрэгдөө. Энэ мурьсөөнмэй үбэлэй сезоной нээгдэлэндэ зориулагданан байгаа. Мурьсөөндэ хамтадаа городоймнай 8 команда хабаадалсаба. Нэгэ үдэрэй туршада наадажа, эдэнэр сооһоо ПБЗ-гэй

«Локомотив», «Динамо» командынхид нүгөөдүүлэ шүүжэ, түгэсхэлэй мурьсөөндэ тулалдаха болбо... Судягай жэмбүүр эшхэржэше, элэнэрнай хоорондоо ана мана тулалдажа оробо. Хэдэн арбаад минута соо болоһон шанга тулалдаан алишье командын түрүүлһе илгаруулжа ядаа. Юуб гэхэдэ эдэнэрнай 2:2 гэхэн тоотойгоор тэнсэһэн байгаа. Тийгэжэ тусхай гуримай ёһоор, эдэнэр табан удаа бэе бэснэгээр ворота руу шайба сохиходоо, «Динамо» бүлгэмэйхидын олон шайба оруулжа эрхимлээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Динамо» бүлгэмэйхид «Молот» командатай наадажа байна. Л. Хайдуравай фото.

ЗАЛУУШУУЛ МУРЫСЭНЭ

Комсомол басаган Ольга Беляева Бичурын совхозой гахайшалай дунда үндэр бүтээсэтэ ажалаараа суурхажэ эхилһээр үнхэнэй. Залуу Комсомол 1961 оной эхэндэ уялга абахадаа, харууналдага хайнуудаа найнаар таргалуулжа, 800 центнер мяха гүрэндөө тушааха, 600 гахайтай болохоб гэхэн байгаа. Найхан

ажаайн дүн гаргахдаа Ольга басаган хэлэһэн үгдөө хүрэлэн байба. Совхозой комсомолшуудай суглаан дээрэ тэрэ ерэхэ жэлдэ 1100 гахай адуулжа, тарган мяха гүрэндөө тушааха гэжэ мэдүүлээ.

И. Ткачев.

Түрүүшүүл выставкэдэ ошоно

Республикын Хүдөө ажахын министерство ажал хэрэгээрэ алдаршанан түрүүшүүлээ нара бүри арадай ажахын туйлалтанууды харуулан выставкэдэ — Москва эльгээжэ байдаг. Ноябрь нарада Тарбагатайн «Дружба» колхозой наалишан А. А. Боро

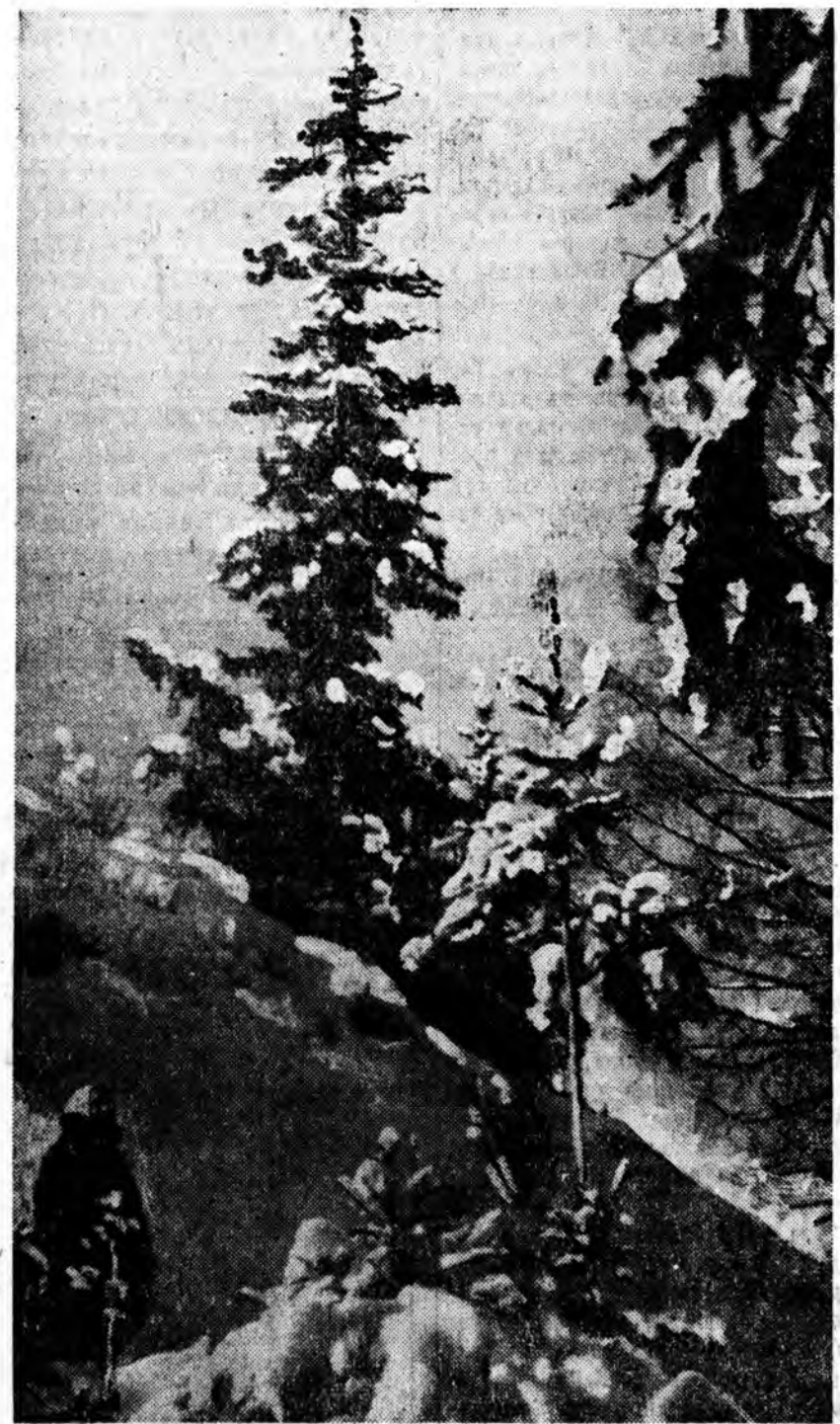
сова, Улан-Удын мяха-консервын комбинатай шубуушан З. В. Некрасова болон бусад ошоно. Энэ оной январин нэгэннээ ноябрийн 15 болотор тус выставкэдэ хамтадаа 100 гаран түрүүшүүл эльгээгдээ.

В. Шнайдер.

Ч. Ц. САНЖИЕВ.

ГИМН ТҮҮРЭЭН ДУУЛАЯ

Хоридуугар зуун жэл! Дорьбоото дууншн, Дэлхэй дүүрээс, нүртэйгөөр эдэлэнхэй. Нангин тэмсэлдээ нягтаран жаргаса Урашнн. Унэншэ хүнүүдэй үрэ зурхынь эзэлэнхэй. Юртэмсэ дээрэ саг тинмэшье амгалан башэ. Юумэн бүхэн өөрын жама ёһоор дүгжэнэ. Ази дэгуур үүрэй толоной игаархада, Африкын зүрхэндэ тэмсэлэй дүлэн орёлто! Газар ороние хуухалан шатаажа шадахагүйт, Галзуу удамаршад, тархитай юм наа, тэлэрйт! «Наана» байбаше, ялан таанадай хүрэхэгүй! Унгэрэн дайнай усал маргажа болохогүй! Үлэтэ шубуун жэргэн дуулаха табисууртай, Улас түрэ үнэржэн жаргаса заяатай. — Амаржан түбхнээ эрэдүйдэ хэтээдэ, Ажал, Эрхэ, Амгалан байдал үршөөжэ, Газарай эзэн — Сүлөөтэ Хүнэй нэрлээ Гайхамшаг сагай Гимн түүрэн дуулая!

Ойн умба вузаан, тунга сагаан саһан. Б. ПОПОВОЙ фотоотюд.

Хани халуунаар угтаба

ХАРТУМ, ноябрийн 20. ТАСС-эй корреспондентүүд Ф. Носов, К. Матросов гэгшэд мэдээснэ: Гүрэнэй хэрэгээр Судан ошоод байһан СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. И. Брежнев үсэгэлдэр Кордофан провинцийн нинслэл Эль-Обейд ошобо. Провинцийн элдэб районоудхаа совет айлшантай уулзахаа хэдэн арбаад мянган хүн ерээ.

Л. И. Брежнев, тэрэнтэй сугтаа ерэн Суданай Зэбсэгтэ Хүсэнуудэй, Верховно Советэй Түрүүлэгшэ, премьер-министр Ибрагим Аббуд гэгшэд ошомсоороо ойр зуура амарба. «Революцийн үдэртэ», провинциальна сүүдэй найхан шэнээр баригданан гэрые нээлгэдэ зориулагданан выставкын баяр ёһоллодо Л. И. Брежнев Ибрагим Аббуд хоёр хабаадалсаба.

Правительствын түлөөлэгшэ, түбэй сэрэгэй округой командалагша бригадир З. Хасан Ет-Танб гэгшэ Л. И. Брежнев, Ибрагим Аббуд болон тэдэнийе үдэшжэ ябаһан хүнүүдэ сайлалгада уриба. Тэрэ уулзалгань хани ёһоной оршон байдалда үнгэрөө.

Л. И. Брежневэй мордохын урда тээ Эль-Обейд городой ипподром дээрэ тэмээ унаһан хүнүүдэй парад болобо.

Правительствын түлөөлэгшэ, түбэй сэрэгэй округой командалагша, мүн Ибрагим Аббуд парадтай эхилхын урда тээ Л. И. Брежневые амаршалба.

Эль-Обейд городой ажалуугшадай хүндэмүүшэ найнаар угтаһанайн түлөө Л. И. Брежнев баяр хүргөөд, өөрынгөө ороной бээ даанхай национальна экноómico байгуулгада амжалтанууды туйлахынь харюугайнгаа үгэ хэлэхэдэ хүсэбэ.

Правительствын түлөөлэгшэ, түбэй сэрэгэй округой командалагша городой хүн зоной нэрлээ Л. И. Брежневтэ заанай янаар хэһэн шкатулка бэлгэлэбэ.

Л. И. Брежнев провинциальна Советтэ бэлэг баржа. Совет арадай түлөөлэгшэдэ хани халуунаар угтаһанайн түлөө Л. И. Брежнев баяр хүргэбэ. Тийхэдэнь тэндэ байгшад үнэ удаан алба ташаа. Баяр ёһололой дүүрэхэдэ Л. И. Брежнев, Ибрагим Аббуд, тэдэнийе үдэшжэ ябаһан хүнүүд самолёдоор Хартум оробо.

ПОРТ-СУДАНА, ноябрийн 20. (ТАСС). Гүрэнэй хэрэгээр тэндэ ошоод байһан СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. И. Брежнев Порт-Суданда мүнөөдөр айлшалжа байна. Тэндэхин хүн зон айлшанаа хүндэмүүшэ найнаар угтаба. Суданай Зэбсэгтэ Хүсэнуудэй Верховно Советэй Түрүүлэгшэ, премьер-министр Ибрагим Аббуд Л. И. Брежневтэй сугтаа Порт-Судан ерэнэ байна. Совет айлшанай хүндэлэлдэ Мухафазай талмай дээрэ олон мянган хүнэй хабаадалгатай митинг болоо. Ибрагим Аббуд Л. И. Брежневые амаршала. Порт-Судан республикын нэгэл портын болоно. Тиймэһээ тэрэ ехэ удха шанартай гээд Ибрагим Аббуд тэмлэглэбэ. Советско-суданска хани барисанай, бүхы дэлхэй дээрэхин эб найрамдалай хүндэлэлдэ Ибрагим Аббуд үрөөл табига.

Митингын хүүүлээр ехэ парад болоо. Залуушуул, спортсме-

ССША-гэй Коммунистическэ парти хархис хуули мэдэрхөөе арасаба

ВАШИНГТОН, ноябрийн 18. (ТАСС). Министрствын бүрихэлдэ орохогүйн гэжэ США-гэй Коммунистическэ парти тусхай бэшгээр Юстицийн министрствод мэдээсэ гээд эндэ дуулаба. Иимэ бүрихэлдэ орохо тухай «Уолтер-Маккарэнэй хархис хуули эрилтэ табигдаг. Бүрихэлдэ компартийн орохо эрилтыг Верховно сүүд хая баталаа. Бүрихэлдэ орохоёо арасан ушарнай ороной конституцияр хараалагданан хуули ёһон дээрэ үндэлэнхэй гээд Коммунистическэ партиин бэшгэ соо тэмдэглэгдэнэ.

нүүд, тэмээ унаһан хүнүүд тэндэ хабаадаһан байна. Унан дорохи шүрын парк харахаа Л. И. Брежнев Ибрагим Аббуд хоёр катерта нуужа ябаба. Совет айлшанай хүндэлэлдэ городой муниципальна Совет сайлалга хэбэ. Порт-Суданда айлшананайн хүүүлээр Л. И. Брежнев, Ибрагим Аббуд, тэрэнийе үдэшжэ ябаһан хүнүүд самолёдоор Эрковит ошоно.

ХАРТУМ, ноябрийн 21. (ТАСС). Гүрэнэй хэрэгээр айлшалажа ошоод байһан СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. И. Брежнев, Суданай Зэбсэгтэ Хүсэнуудэй Верховно

Советэй Түрүүлэгшэ, премьер-министр Ибрагим Аббуд гэгшэд ноябрийн 20-ной үдэн хойно Эрковит хүрээбэ. Тэндэхин хүн зон айлшадаа хани халуунаар угтаһан байна.

Эрковит хадаа Суданай үндэр газарта байдаг эрхим курорт юм. Л. И. Брежнев Ибрагим Аббуд хоёр курортын гоё найхан газарнууды хараа.

Нютагай хүн зондо зориулжа Л. И. Брежнев хрустальна ваза бэлгэлэбэ. Тэндэхин үдэнэ яһанатай вожднууд Л. И. Брежневтэ өөһэдүнгөө буу зэбсэгүүдэ бэлгэлээ.

Л. И. Брежнев, Ибрагим Аббуд, тэдэнийе үдэшжэ ябаһан хүнүүд үдэшлэн самолёдоор Хартум ошоно.

«Европодо коммунизмын һүлдэ үзэгдэл үзэгдэнэ»... (Коммунистическэ манифест)

ЗУУН ЖЭЛ УНГЭРЭНЭЙ БҮҮЛЭЭР

—Маанадай хэмнай мүнөө һүлдэ үзэгдэл гээшэб?!

Үзэл сурталай гайхамшагта зэбсэг

БУДАПЕШТ. Венгрийн социалистическэ хүдэлмэришэний партиин ЦК-гэй үргэхэдэ дэхэн Пленум болобо. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXII сьезд тухай, тэндэ Венгрийн делегацийн хабаадаһан тусша ВСРП-гэй ЦК-гэй нэгдэлхн секретарь Янош Кадар элихэбэ. ВСРП-гэй ажал-ябуулгада, венгер арадай социалист байгуулалта тус сьездын дүй дүршэлы хэрэглэхэ тусша нүхэр Янош Кадар хэлэбэ. КПСС-эй XXII сьезддэ ВСРП-гэй делегацийн хэһэн хүдэлмэришэ Пленум нэгэн дуугаар найшаагаад, коммунизм байгуулалтад түүхэтэ сьездтэй дашарамдуулан, тусхай резолюци баталан абаба.

КПСС-эй XXII сьезд коммунистическэ общество байгуулха гайхамшагта Программ баталаа. Дэлхэйн хоёр мжын амгалан ёһоор ээргэ оршон байха, амгалан ёһоор мурьсэхэ ёһо гуримые баталан харуулба. Коммунизмын, эб найрамдалай хэрэг хоорондоо налшагүй холбоотой гэжэ КПСС-эй XXII сьезд тодорхойлобо. Коммунистическэ, хүдэлмэришэний партинуудта энэ сьезд үзэл сурталай шэнэ зэбсэг үгэбэ гээд резолюци доторн хэлэгдэнхэй.

Совет арадай коммунизм байгуулха харгы зам КПСС-эй XXII сьезд заажа үгэбэ. Энээгээрн бүхы ажалшад ехээр баярлана. Харин коммунизмын дайсад айна, хүрдэнэ. Юундэб гэхэдэ, амгалан ёһон мурьсөөндэ булигдахабди гэжэ тэдэнэр мэдэнэ бшуу.

Венгер арад мүнөө социалистическэ общество байгуулжа байнхай. Энэ харгы замын коммунистическэ обществодо хүргэхэ. Хэрбээ партингаа ленинскэ политикиг сэхэ шууд бэлдүүлэ наамнай Советскэ Союзай харааллан болзор соол Венгридэ коммунистическэ общество байгуулагдаха гэжэ резолюци дотор заагдана.

Ганса нэгэн хүндэ шүтэн

хүгдэхэ ябадалай эрид сэхээр буруушаагдананайн резолюци соо найшаагдана. Социал-демократическэ партинуудай баруунай үзэл, Югославин коммунистнуудай союзай программа дотор хэлэгдэн ревизионистска хараа бололнууд, марксистско-ленинскэ үзэл сурталыг гажаһан догматическэ үзэл КПСС-эй XXII сьезд дээрэ буруушаагданан байна.

Албанин хүтэлбэрилэгшэдэй мүнөөнэй политикин хойшолонтой, хороо удха шанартай байһаниие КПСС-эй XXII сьезд сэхэ шууд тодорхойлоо гэжэ саашан хэлэгдэнэ.

Түүхэтэ удха шанартай КПСС-эй XXII сьездын хараа шугамые Венгрийн социалистическэ хүдэлмэришэний парти бүримүнэн дэмжэнэ гэжэ резолюци соонь хэлэгдэнэ.

ЛОНДОН. Шордигч гэжэ Лондоной районын ниитын зал соо болоһон митингдэ Великобританийн коммунистическэ партиин тала баридаг мянга гаран хүнүүд суглараа. КПСС-эй XXII сьезддэ хабаадаһан Английн коммунистууды тологйллон Великобританийн компартийн генеральна секретарь Джон Голландай элихэлые дуулахаа тэдэнэр ерэнэ байна. СССР-эй гайхамшагта амжалтанууд, саашанхн асари ехэ зорилго, нууд тухай КПСС-эй XXII сьезддэ Н. С. Хрущевэй хэлэһэн тухай Голланд хоёрэбэ.

КПСС-эй шэнэ Программын бэлдүүлэгдэхэдэ бүхы дэлхэй дээрэ коммунизм бүрин ехэ нүлөөтэй болохо гэжэ оратор тэмдэглэбэ. Ингэжэ капитализмда орохдоо социализмын хүсэн бүрил булюо болохо юм. Бусад ороноудта социализм илан мандаха. КПСС-эй шэнэ Программын агуухэ удха шанарын имэ байна гээд Голланд үргэлжүүлэбэ.

ЛЕЙПЦИГ. Үнэн зүб юмэ харуулан богонихон фильмуудэй, уласхоорондын дүрбэдэхин фестивалда хабдагшадта ТАСС-эй коррес-

Аюулгүйн Советтэ

НЬЮ-ЙОРК, ноябрийн 18. (ТАСС). Конгодохи байдал тухай асуудалаар резолюцийн проекты Советэй саг үргэлжын бэшэ гурбан гэгшүүд — Либерти, Цейлон, ОАР ноябрийн 15-да оруулан юм. Аюулгүйн Совет резолюцийн тэрэ проекты үсэгэлдэр зүбшэн хэлсэбэ.

Катангада элдэб хороо аашанууды бэлдүүлжэ байһан харин гүрэнүүдэй хүлэһншэдэе тушааха, сүүдэ үгэхэ эрилтэ проект соо табигдана. Тийгэжэ Конгодо байдаг ООН-эй зэбсэгтэ хүсэнуудэй командованин уялга, эрхэнуудые найса тодорхойлох тухай проект соонь заагдана. Хэрэгтэй болоо наань, Конгодо харин гүрэнүүдэй хамаар-

хагүйн түлөө хүсэ хэрэгтэ эрхэ тэрэ командованида гохо эрилтэ табигданан байна. Ингэжэ Конго хадаа политическэ талаараа бээд хай байдалтай болохо, унаниннын бүрин бүтэн бишартай.

Үсэгэлдэрэй заседанида хэлэһэн США-гэй, Бельги, Английн, Турцийн түлөө шэд проектын гол эрилтэдые буруушаагаа. Катан провинцийн хуули бусаа түрые яажашье наань үнэ зорилготой байһанаа тэд харуулаа. Чомбе Конгын гаральна правительство хоо хоорондоо хэлсэнүүдые мэдэнэр уржалба.

ООН-эй Генеральна секретарин уялгые дүүрэг У Танда зориулжа, Чомбе шэг эльгээһэн байна. Гадаанхай Катангын гурбин байһан тухай Катан правительствын, парламентын, арадай нэрлээ баталана гээд тэндэнь бэшэ

Катангын засаг түрэг Конгын нэгэл провинцийн саг түрэ болоно гэжэ Конго гадаадын хэрэгүүдэй министр Бомбоко үсэгэлдэрэй заснида мэдүүлээ. Тиймэһээ тангынхид центральна протельствода мэдэлтэй бг гээд тэрэ үргэлжэлүүлбэ. тангын засагаархид ООН Генеральна секретариннага дүүргэгшэдэ сэхэ халдэрхэгүй. Конгын хуули нуудай үндлөөр провиннуудай засагаархид гадаг ороноудтай харилсаа тогтохо эрхэгүй гээд Бомбоко дэглэбэ.

Гурбан гүрэнүүдэй оронон резолюцийн проекты СССР-эй түлөөлэгшэ Зорин дэмжээ. Энэ проект Аюулгүйн Совет дэмжэ ёһотой байгаа гэжэ тэрэ намжалаа. Зүгөөр Аюул Советэй түрүүлэгшэ байдаа энэ асуудалые багхарха хэрэгые хойшо хаар тэрэ зүбшөөбэ. Югхэдэ резолюцийн проект үшөө дахин бодожо үзэл хала гээд олохон делегация наамжаллан байна.

Энээгээр Аюулгүйн Совет үсэгэлдэрэй заседани дүр

Тэмсэлынь үшөө дүүрээгүй

ПАРИЖ, ноябрийн 18. (ТАСС). Францийн, Алжир түрмэнүүдтэ, концентрация лагерьнуудта зобоожа байһан Алжирай патидууд эрлэхэ зориг харуулаа. 19 үдэр эдэе хоол эдихэ саад байгаа. Тийгэжэ тагилалта туйлаба. Францын агентствын мэдээсээр, Францийн, Алжирай түрмэн лагерьнуудта байһан нацлыно-сүлөөлэгшын хүдэлэ хабаадагшадые — бүхы африкхиды политическэ гажаагданан хүнүүдэй багирмаар байлгах Францийн засагаархид баатай болобо. Улан-Удэһэнэй уласхоорондын комэндэ хабаадалсаба.

Политическэ гэмээр хүдэ байха гурим нарын таар тодорхойлохо эрилтэ мэдэ хаагданан алжир табиглан байна. Политгэмээр хуугшад байлгирим тодорхойлох тусхай бари Францийн засагаархид дарты түргэн гаргажа хая уялга абаба. Ингэжэ дорхойлогдон гуримынаар бэлдүүлгэ Улан-Удэһэнэй уласхоорондын тет хангаха болобо.

Алжирай 32 мянга патриотууд 19 үдэрэй түдэс эдихээс арасан Тэрэ тоодо Францияда 13 гаран хүн, Алжирта 17500 эдэс эдихээс араса Францийн түрмэнүүдтэ нине хороо муухайгаар нээдэг, доромжолдог байда. Эдэ ээрлэг муухай аашадаа болжулха ёһотой түрмэдэ хаагданан эр табига бшуу. Парижай хэлэй тодорхойлоной ёһоо нэтэйшүүл, эхэнэрүүлнана, арбаад гаратай хүнүүд далаад наһатайшууд хоол эдихээс араса.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУД